

Vukovar, 11. - 14. 10. 2017.

KNJIGA SAŽETAKA

BOOK OF ABSTRACTS

IV. KONGRES MUZEALACA HRVATSKE

S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

4th Congress of Croatian Museum Experts
with International Participation

Poštovane kolegice i kolege, drage muzealke i muzealci,

Srdačno Vas pozdravljam u ime Hrvatskog muzejskog društva i izražavam veliko zadovoljstvo što se 4. Kongres muzealaca Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem održava u istočnoj Hrvatskoj, sada podneblju naših novih i modernih muzeja i posebnih muzejskih priča, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Posebno zahvaljujem našem domaćinu Gradskom muzeju Vukovar i ravnateljici Ruži Marić na gostoprimstvu i svesrdnoj pomoći, a također i nasim muzejskim partnerima Muzeju vučedolske kulture i Muzeju grada Iloka koji su i sastavni dio stručne ekskurzije našega Kongresa.

Hrvatsko muzejsko društvo organizira kongres muzealaca svake treće godine, prvi i drugi su održani u Zagrebu, a treći u Opatiji. Ove godine za kongres u Vukovaru prijavljeno je 120 sudionika iz 28 gradova Hrvatske i inozemstva, što potvrđuje veliku zainteresiranost naše muzejske struke da prezentira svoju široku i bogatu djelatnost. Tema ovogodišnjeg kongresa su muzejski fundusi, pa je upravo po toj temi i pristiglo najviše stručnih radova. Također su zanimljive i teme iz područja zaštite građe i muzejske dokumentacije, muzejske edukacije, međumuzejske i međunarodne suradnje, izložbene djelatnosti i novih stalnih postava, marketinga i promotivnih aktivnosti muzeja, te upravljanja muzejima i njihovoj strategiji razvoja.

U programu kongresa su i Okrugli stol na temu „Manifestacije u muzejima“, posterska priopćenja, zatim predstavljanja najnovijih izdanja Hrvatskog muzejskog društva i riječ naših sponzora koji nas redovito prate i kojima najsrdačnije zahvaljujemo na potporama Hrvatskom muzejskom društvu.

Zahvaljujem svim sudionicima kongresa, našem Pokrovitelju i svim partnerima, te želim uspješan i plodonosan rad uz dobru zabavu i druženje u našem izuzetnom muzejskom okruženju!

Srdačno,

mr.sc. Vlasta Krklec, predsjednica HMD-a

FOREWORD

Dear colleagues, museum experts,

I warmly welcome you on behalf of the Croatian Museum Association and express my great pleasure that the 4th Congress of Croatian Museum Experts with International Participation is held in eastern Croatia, the location of our new and modern museums and distinct museum stories, supported by the Ministry of Culture of the Republic of Croatia.

I would particularly like to thank our hosts Vukovar Municipal Museum and its director Ruža Marić for hospitality and unconditional help, and to our museum partners, the Vucedol Culture Museum and the Ilok City Museum, which are also an integral part of our professional excursion.

The Croatian Museum Association organizes congress of museums experts every three years. The first and second congresses were held in Zagreb while the third was in Opatija. This year 120 participants from 28 Croatian cities, including our guests from abroad, have applied for the congress in Vukovar, which confirms the great dedication of our museum experts in presenting their various and rich activity. The theme of this year's congress is museum funds, and most of the papers address it. Also interesting are themes regarding the protection of museum items and museum documentation, museum education, intermuseum and international cooperation, exhibition activities and new permanent exhibitions, marketing and promotional activities of museums, museum management and development strategies.

The congress program also includes a discussion on "Museum Manifestations", posters and presentations of the latest editions of the Croatian Museum Association together with the presentations of our sponsors who regularly support the Croatian Museum Association, of which we are immensely grateful.

I wish to thank all the participants of the congress, our sponsors and all partners, and I wish us all a successful and fruitful work and a good time in our exceptional museum environment.

Kind regards

Vlasta Krklec, president

IMPRESSUM

Nakladnik: Hrvatsko muzejsko društvo /
Publisher: Croatian Museum Association

Za nakladnika / For the Publisher: Vlasta Krklec

Urednice / Editors: Vlasta Krklec, Milvana Arko-Pijevac,
Sunčica Nagrađić Habus

Tisak / Printed by: Tiskara Zelina d.d.

Naklada: 150 primjeraka /
Edition: 150 copies

Zagreb, listopad 2017. /
Zagreb, October 2017

4. KONGRES MUZEALACA HRVATSKE S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM /

4th CONGRESS OF CROATIAN MUSEUM EXPERTS WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

Organizator: Hrvatsko muzejsko društvo /
Organization: Croatian Museum Association

Suorganizator: Gradski muzej Vukovar /
Co-organized with: Vukovar Municipal Museum

Pokrovitelj: Ministarstvo kulture RH /
Supported by: Ministry of Culture of the Republic of Croatia

Organizacijski odbor / Organizing Committee:
Ruža Marić, Mirela Hutinec, Vlasta Krklec, Sunčica Nagradić Habus, Milvana
Arko-Pijevac, Nikolina Hrust, Vlatko Čakširan, Pavica Vilać, Mirta Pavić, Davor
Fulanović, Dubravka Osrečki Jakelić, Vesna Jurić Bulatović

Koordinacija/ Coordination: Sunčica Nagradić Habus, Vlasta Krklec

Marketing / Marketing: Vlasta Krklec

POKROVITELJ:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
*Republic
of Croatia
Ministry
of Culture*

PARTNERI / PARTNERS

Gradski **MUZEJ** Vukovar **M** Vukovar
Municipal **MUSEUM**

Muzej vučedolske
kulture

VUČEDOL CULTURE MUSEUM

KOPAČKI
RIT Park prirode
Nature Park

TURISTIČKA ZAJEDNICA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

HOTEL LAV
★★★★

Slavonija
HOTEL

KARTONAŽA
VLASIC

PandŌ Pad[®]

Crescat

SAŽETI PROGRAM 4. KONGRESA MUZEALACA HRVATSKE S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Gradski muzej Vukovar, Dvorac Eltz, Županijska ulica 2, 11. – 14. listopada 2017. godine

▶ * UTORAK, 10. LISTOPADA 2017.

20:00	Hotel Lav: piće dobrodošlice domaćina Gradskog muzeja Vukovar
-------	---

▶ SRIJEDA, 11. LISTOPADA 2017.

8:30	Početak registracije sudionika
9:30 - 10:00	Svečano otvorenje Kongresa, kongresna dvorana Paviljon II
10:00 - 10:30	Plenarno predavanje (Paviljon II)
10:30 - 14:00	Program skupa Tema: Muzejske zbirke (Paviljon II)
14:00 - 15:30	Pauza za ručak
15:30 - 18:30	Program skupa Tema: Muzejske zbirke (Paviljon II)
18:30	Predstavljanje Zbornika 9. skupa muzejskih pedagoga <i>Relacije i korelacije</i>

▶ ČETVRTAK, 12. LISTOPADA 2017.

9:00 - 14:00	Program skupa Tema: Zaštita građe (Paviljon II) Tema: Dokumentacija (Paviljon II) Tema: Međumuzejska i međunarodna suradnja (Paviljon II)
12:45 - 14:00	Program skupa Tema: Muzejska edukacija (Dvorana Vlastelinstva)
14:00 - 15:30	Pauza za ručak
15:30 - 17:30	Program skupa Tema: Izložbena djelatnost (Dvorana Vlastelinstva)

15:30 - 16:15	Predstavljanje izdanja Hrvatskog muzejskog društva (Paviljon II)
16:15 - 17:30	Predstavljanje sponzora
17:30 - 19:00	Razgledavanje Dvorca Eltz

▶ **PETAK, 13. LISTOPADA 2017.**

9:00 - 9:30	Plenarno predavanje (Paviljon II)
9:00 - 14:00	Program skupa Tema: Upravljanje muzejima, strategije razvoja, muzeji u budućnosti (Paviljon II)
13:30 - 15:00	Pauza za ručak
15:30 - 16:30	Program skupa Tema: Marketing, promocije, manifestacije (Paviljon II)
16:45 - 18:00	Okrugli stol Tema: Manifestacije u muzejima – primjer <i>Noći muzeja</i>
18:00	Završna riječ i predstavljanje stručnog izleta
20:00	<i>Svečana večera</i>

▶ **SUBOTA, 14. LISTOPADA 2017.**

Stručni izlet: Muzej vucedolske kulture i Muzej grada Iloka

▶ *** NEDJELJA, 15. LISTOPADA 2017.**

Posjet Parku prirode Kopački rit

Kolege koji su u Vukovaru odlučili provesti vikend mogu u vlastitom aranžmanu posjetiti PP Kopački rit, gdje je u nedjelju za sve sudionike Kongresa osiguran besplatni ulaz.

PROGRAM KONGRESA / CONGRESS PROGRAMME

Broj iza naslova priopćenja odnosi se na broj priopćenja u knjizi sažetaka. /

The number following the presentation title refers to the number of presentations in the Book of Abstracts.

📅 SRIJEDA 11. 10. 2017. / WEDNESDAY, OCTOBER 11, 2017

PAVILJON II, Dvorac Eltz / PAVILION II, Eltz Castle

9:30 - 10:00

Otvorenje Kongresa / Opening ceremony

PLENARNO PREDAVANJE / PLENARY LECTURE

10:00 - 10:30

Ruža Marić

Gradski muzej Vukovar - čuvar memorije grada nakon ratnih razaranja 1991.
Vukovar Municipal Museum – Guardian of the town's memory after war destruction in 1991 **(1)**

TEMA / TOPIC: MUZEJSKE ZBIRKE / MUSEUM COLLECTIONS

PREDSEDAVATELJI / CHAIRPERSONS: LJUBICA GLIGOREVIĆ I VLASTA KRKLEC

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

10:30

Iva Mihoci i Mirna Klaić

Prirodoslovne zbirke svjetskog značaja – Zbirka kornjaša Mikšić
World's important natural history collections – The Beetle Collection of René Mikšić **(2)**

10:45

Denis Bućan

Inventarizacija prirodoslovne zbirke: zbirka kukaca Novak
Inventory process of the natural history collection: the Novak insects collection **(3)**

11:00

Dalibor Vladović

Herbarij Carla Studniczke - porodica Caprifoliaceae
C. Studniczka's herbarium - family Caprifoliaceae **(4)**

11:15

Josip Boban

Sauria u herpetološkoj zbirci Prirodoslovnog muzeja u Splitu
Sauria in herpetological collection of the Natural History Museum in Split, Croatia **(5)**

11:30	Pauza za kavu/ Coffee break
12:00	Kristijan Crnković Revizija muzejskih predmeta putem mobitela Revision of the museum collections with smartphone (6)
12:15	Sanda Kočevar Zbirke dokumentarne građe vs. Zbrike arhivskog gradiva Collections of documentary material vs. Collections of archival material (7)
12:30	Tamara Nikolić Đerić (Ne)materijalno - o dualizmu baštinskih praksi (Non)material – duality of inheritance practices (8)
12:45	Lana Majdančić Pohrana Atelijera Meštrović u Zagrebu Depot of the Studio Meštrović in Zagreb (9)
13:00	Nikša Mendeš Zbirka maketa brodova brodogradilišta Kraljevica The collection of ship models in the Kraljevica shipyard (10)
13:15	Željko Jamičić Tko još skuplja građu po sudovima ili Kako je jedna ne-izrazito policijska tema postala naš izložbeni hit / How did a not so typical police topic become our exhibition hit? (11)
13:30	Mirjana Kos Deset godina Hrvatskog muzeja turizma / Ten years of the Croatian Museum of Tourism (12)
13:45	Helena Kušenić Malci muzealci – KUL Hlebine / Small museers – KUL Hlebine (13)
14:00 – 15:30	Pauza za ručak / Lunch Break

TEMA / TOPIC: MUZEJSKE ZBIRKE / MUSEUM COLLECTIONS

PREDSJEDAVATELJI / CHAIRPERSONS: MARTINA ŠAŠIĆ KLJAJO I LIDIJA NIKOČEVIĆ

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

15:30	Branimir Prgomet Kućanski uređaji „Rade Končar“ u zbirci Kućanska tehnika Tehničkog muzeja Nikola Tesla Household appliances „Rade Končar“ in collection of Household appliances of Technical museum Nikola Tesla (14)
-------	--

15:45	Petar Crnčan Kultura doniranja – projekt Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja Culture of donations – project of the Croatian Natural History Museum (15)
16:00	Janja Kovač Donacije ostavština kao temelj za muzejske zbirke Inheritance donation as the basis of a new museum collection (16)
16:15	Ljubica Gligorević O darovanim muzealijama i darovateljima / About donated museum exhibits and donors (17)
16:30	Darka Perko Kerum Donacije u Muzeju grada Splita / Donations at Split City Museum (18)
16:45	Katarina Krizmanić i Nediljka Prlj Šimić Privatne zbirke fosila – naše ili vaše? Private collections of fossils - yours or ours? (19)
17:00 – 17:30	Pauza za kavu / Coffee break
17:30	Nediljka Prlj Šimić i Katarina Krizmanić Što je muzej bez muzejskih zbirki? / What is a museum without museum collections? (20)
17:45	Silvija Brkić Midžić Pokretanje djelatnosti novoga muzeja i skrb o njegovu fundusu na primjeru Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU / Launch of new museum activity and care of its fundus on the example of the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy HAZU (21)

POSTERSKA PRIOPĆENJA / POSTER PRESENTATIONS

	Vanja Adžić Donacije kao oblik upotpunjavanja fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU Donations as a form of completing the fundus of the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy HAZU (22)
	Sonja Gaćina Osobne ostavštine u arhivskoj zbirci Hrvatskog školskog muzeja Personal legacy in Archives collection in Croatian School Museum (23)
18:00	Rasprava / Discussion
18:30	Mirjana Margetić Predstavljanje zbornika <i>Relacije i korelacije</i> Presentation of Proceedings: <i>Relations and correlations</i>

🕒 ČETVRTAK, 12. 10. 2017. / THURSDAY, OCTOBER 12, 2017

Paviljon II / Pavilion II, Eltz Castle

TEMA / TOPIC: ZAŠTITA GRAĐE / PROTECTION OF THE MUSEUM FUNDUS

PREDSJEDAVATELJ / CHAIRPERSON: GORAN ZLODI

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

9:00	Katarina Urem i Marina Lambaša Zbirka starih majstora Muzeja grada Šibenika – povijest i restauracije Collection of Old Masters of the Šibenik City Museum - history and restorations (24)
9:15	Silvija Salajić Arheološka čuvaonica u Virovitici / Archaeological depot in Virovitica (25)
9:30	Magdalena Getaldić i Filip Turković Povijesno značenje Gliptoteke HAZU u očuvanju kiparske baštine Historical significance of the Glyptothèque CASA in preservation of sculptural heritage (26)
9:45	Vilma Bartolić Slovo zakona u zaštiti kulturnih dobara – primjeri iz muzejske prakse Letter of the law in the protection of cultural property - examples from the museum practice (27)
10:00	Rasprava / Discussion
10:30	Pauza za kavu / Coffee break

TEMA / TOPIC: DOKUMENTACIJA / DOCUMENTATION

PREDSJEDAVATELJ / CHAIRPERSON: NIKOLINA HRUST

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

11:00	Iva Validžija i Goran Zlodi Deset godina utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke / Ten years of determining the properties of cultural property for museum and gallery collections (28)
11:15	Janja Juzbašić Od muzejske dokumentacije do komunikacije - uloga muzejske dokumentacije u organizaciji edukativnih programa (radionica) u muzejima / From museum documentation to communication; the role of museum documentation in organising educational programs (workshops) in museums (29)

11:30	Tihomir Tutek Prelazak s lokalne na web aplikaciju za invertiranje Switch from local to web application for inverting (30)
11:45	Tončka Cukrov Računalna obrada građe u Zbirci muzejskih plakata MDC Computer processing of materials in the Museum Posters Collection of the MDC (31)
12:00	Jasminka Mesarić Topoteka - digitalno pamćenje - moguća primjena u muzejima Topotheque: digital memory – application in museums (32)

POSTERSKA PRIOPĆENJA / POSTER PRESENTATIONS

	Borut Kružić Sustav upravljanja zbirkama prirodoslovnog muzeja Rijeka – 10 godina poslije Natural History Museum Rijeka collections management system - ten years later (33)
	Josip Boban Upotreba kompjuterskog programa ImageJ pri obradi muzejskih zbirki The application of ImageJ computer software in museum collections analysis(34)
12:15	Rasprava / Discussion

📺 ČETVRTAK, 12. 10. 2017. / THURSDAY, OCTOBER 12, 2017

Dvorana Vlastelinstva /Vlastelinstvo Hall, Eltz Castle

TEMA / TOPIC: MUZEJSKA EDUKACIJA/ MUSEUM EDUCATION

PREDSEDAVATELJ / CHAIRPERSON: MIRJANA MARGETIĆ

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

12:45	Ana Šestak Edukacija u muzeju – primjer Muzeja Međimurja Čakovec Education in a museum – example of Museum of Medjimurje Čakovec (35)
13:00	Marija Sorić Edukativno pomagalo Tražilica igrлица / Educational tool Seek and play (36)

13:15	Kristina Delalić Vetengl Ljetni atelje - Proučavanje i istraživanje umjetnina kroz igru Summer Atelier - Studing and researching artworks through play (37)
13:30	Marta Blažević Budi i ti DINOlog / Be a DINOlog (38)
13:45 – 14:00	Rasprava / Discussion
14:00 – 15:30	Pauza za ručak / Lunch break

🕒 ČETVRTAK, 12. 10. 2017. / THURSDAY, OCTOBER 12, 2017

Paviljon II / Pavilion II, Eltz Castle

TEMA / TOPIC: MEĐUMUZEJSKA I MEĐUNARODNA SURADNJA / INTERMUSEUM AND INTERNATIONAL COOPERATION

PREDSJEDAVATELJI / CHAIRPERSONS: MIRELA HUTINEC I ŽELJKA MODRIĆ SURINA

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

12:45	Mirjana Rakočević Uloga međunarodne saradnje i umrežavanja u kulturi u razvoju evropske kulturne saradnje Role of international collaboration and networks in development of European cultural cooperation (39)
13:00	Jasminka Najcer Sabljak i Silvija Lučevnjak Eltzovi u Vukovaru – Vukovar u Burgu Eltz, zbirke u kontekstu međumuzejske i međunarodne suradnje / The Eltz Family in Vukovar – Vukovar in Burg Eltz : Museum collections in the context of an inter-museum and international cultural cooperation (40)
13:15	Ivona Orlić Tri hrvatska etnografska muzeja - o obitelji kroz zbirke gospodarstva Three Croatian Ethnographic Museums - Family through economic collections (41)
13:30	Marin Pintur Projekt Grad gost u Hrvatskom muzeju turizma The project of the guest city at the Croatian Museum of Tourism (42)
13:45	Maša Hrustek Sobočan Projekt pHisCulture u međumuzejskoj i međudržavnoj suradnji Muzeja Međimurja Čakovec (HR) i Pomurskog muzeja Murska Sobota (SLO) / Project pHisCulture in inter-museum and inter-state cooperation of the Museum of Međimurje Čakovec (CRO) and Pomurje Museum Murska Sobota (SI) (43)

POSTERSKA PRIOPĆENJA / POSTER PRESENTATIONS

	Sanja Acalija Izložba Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho Exhibition Povisma and sukno – traditional Kaštela attire (44)
14:00 – 15:30	Pauza za ručak/ Lunch break
15:30	Milvana Arko Pijevac Predstavljanje Zbornika radova 3. Kongresa muzealaca Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem / Proceedings of the 3rd Symposium of Croatian Museum Professionals with International Participation
15:45	Borut Kružić Predstavljanje Zbornika radova 1. i 2. Skupa muzejskih dokumentarista Proceedings of the 1st and 2nd Symposium of Croatian Museum Documentarists
16:00	Vlasta Krklec Predstavljanje Vijesti muzealaca i konzervatora 2016 / Conservators and museologists news 2016
16:15	Predstavljanje sponzora/ Presentation of sponsor Oroundo Gmbh
16:30	Predstavljanje sponzora/ Presentation of sponsor Eccos d.d.
16:45	Predstavljanje sponzora/ Presentation of sponsor Primat logistika
17:00	Predstavljanje sponzora/ Presentation of sponsor Kartonaža Vlašić
17:15	Predstavljanje sponzora/ Presentation of sponsor PandoPad d.o.o.
17:30 - 19:00	Stručno vodstvo Gradskim muzejom Vukovar

🕒 ČETVRTAK, 12. 10. 2017. / THURSDAY, OCTOBER 12, 2017

Dvorana Vlastelinstva/ Vlastelinstvo Hall, Eltz castle

TEMA / TOPIC: IZLOŽBENA DJELATNOST I STALNI POSTAVI / EXHIBITIONS AND PERMANENT DISPLAYS

PREDSJEDAVATELJ / CHAIRPERSON: VLATKO ČAKŠIRAN

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

15:30	Daniel Zec i Vlastimir Kusik Novom Muzeju likovnih umjetnosti u susret: pripremni radovi za novi stalni postav Muzeja likovnih umjetnosti u Osijeku / Towards the new Museum of Fine Arts: preparatory works for the new permanent exhibition at the Museum of Fine Arts in Osijek (45)
15:45	Lidija Nikočević Novi stalni postav: novi izazovi, nove prilike, nova ograničenja New permanent display: new challenges, new opportunities, new limitations (46)
16:00	Kate Šikić Čubrić Novi muzejski postavi / New museum displays (47)
16:15	Ivana Kaleb Vuletić Javna ustanova Aquatika - Slatkovodni akvarij Karlovac Aquatika – Freshwater aquarium Karlovac (48)
16:30	Željka Modrić Surina <i>Divovi Patagonije</i> u Rijeci / <i>Giants of Patagonia</i> in Rijeka (49)
16:45	Vida Pust Škrgulja i Petra Korbus Muzej Ivanić – Grada i strategija oblikovanja fundusa novoosnovanog muzeja Museum of Ivanić – Grad and the strategy of forming the fund of a newly established museum (50)
17:00	Vlasta Krklec Muzej Radboa / Museum Radboa (51)
17:15	Milvana Arko Pijevac <i>Ta, divna lebdeća stvorenja</i> - izložba podvodne fotografije <i>Those, Gorgious Floating Creatures</i> - exhibition of the underwater photography (52)
17:15 – 17:30	Rasprava/ Discussion
17:30 - 19:00	Stručno vodstvo Gradskim muzejom Vukovar

▶ PETAK, 13. 10. 2017. / FRIDAY, OCTOBER 13, 2017

Paviljon II / Pavilion II, Eltz Castle

PLENARNO PREDAVANJE / PLENARY LECTURE

9:00	Mirela Hutinec Vučedol - novi koncept muzeja na arheološkom lokalitetu Vučedol - a new concept of the museum at the archaeological site (53)
------	---

TEMA / TOPIC: UPRAVLJANJE MUZEJIMA I BAŠTINOM, STRATEGIJE RAZVOJA, MUZEJI I BUDUĆNOST / MANAGING MUSEUMS AND HERITAGE, DEVELOPMENT STRATEGIES, MUSEUMS IN FUTURE

PREDSJEDAVATELJI / CHAIRPERSONS: VINKO IVIĆ I SNJEŽANA PINTARIĆ

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

9:30	Markita Franulić Kako biti muzej 21. stoljeća i „slow museum“ How to be a Museum of the 21st Century and a “slow museum”? (54)
9:45	Oskar Habjanič MUSEOEUROPE – koncept No Border muzeja MUSEOEUROPE – the concept of no border museum (55)
10:00	Mirjana Koren Perspektive održivog upravljanja sa zbirkom namještaja u Pokrajinskom muzeju Maribor Perspectives of Sustainable Furniture Collection Management at the Regional Museum Maribor (56)
10:15	Ketrin Miličević Mijošek (Re)konstrukcije identiteta / (Re)constructions of identity (57)
10:30	Emma Marangoni Muzej izvan muzejske zgrade / Museum outside traditional and enclosed museum building (58)
10:45	Vlatko Čakširan Uloga Gradskog muzeja Sisak u prezentaciji industrijske baštine grada Siska / The role of the Sisak Municipal Museum in the presentation of industrial heritage of the city of Sisak (59)

11:00	Danka Radić Perspektive i razvoj - budućnost Hrvatskog pomorskog muzeja Split Perspectives and development / Future of the Croatian Maritime Museum Split (60)
11:15	Ivana Kancir Lisje žuto - idejno rješenje Centralnog groblja u Novom Sadu Lisje žuto – preliminary design for the Central cemetery in Novi Sad (61)
11:30	Pauza za kavu/ Coffee break

PREDSJEDAVATELJ / CHAIRPERSON : TATJANA VLAHOVIĆ

12:00	Tajana Ujčić Sv. Andrija - Otok baštine. Primjer suradnje Muzeja grada Rovinja i Maistre d. d. na očuvanju i prezentaciji ostavštine obitelji Hütterott / St Andrew - Heritage Island. An example of collaboration between the Rovinj City Museum and Maistra d. d. in conservation and presentation of the Hütterott Family legacy (62)
12:15	Mladen Lučić Upravo vijeće Galerije Klovićevi Dvori i struka vs. Branko Fučić Klovićevi Dvori Gallery Board of Directors and profession vs. Branko Fučić (63)
12:30	Irena Porekar Kacafura Prostori depoa – planiranje i opremanje / Depots – planning and equipping (64)
12:45	Danko Dujmović Muzejska pedagogija u nastavi / Lecturing the museum education (65)
13:00	Vesna Ježik Razvoj i budućnost muzeja u doba akceleracije/videoprezentacija Development and future of museums in the time of acceleration/videopresentation

POSTERSKA PRIOPĆENJA / POSTER PRESENTATIONS

	Mirela Duvnjak Prijedlog programa reaktivacije hale elektrolize bivšeg "jugovinila" Proposal program for reactivation of the hall of electrolysis in ex jugovinil (66)
13:15	Rasprava
13:30 – 15:00	Pauza za ručak

📅 PETAK, 13. 10. 2017. / FRIDAY, OCTOBER 13, 2017

Paviljon II / Pavilion II, Eltz Castle

TEMA / TOPIC: MARKETING, PROMOCIJE, MANIFESTACIJE / MARKETING, PROMOTIONS, EVENTS

PREDSJEDAVATELJ / CHAIRPERSON: VESNA JURIĆ BULATOVIĆ

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

15:00	Ivan Guberina, Denis Bučar Predstavljanje newslettera Vijesti iz svijeta muzeja Introduction of the newsletter News from the Museum World (67)
15:15	Lada Dražin - Trbuljak MUVI – manifestacija koja promovira digitalnu baštinu - video, filmske, audiovizualne i web projekte muzejske zajednice / MUVI – event that promotes the digital heritage (video/film, audiovisual and Web projects of the museum community) (68)
15:30	Miran Morandini i Anita Peričić Srijeda u muzeju i Varaždinski muzealac Wednesday in Museum and The Varaždin Museum Bulletin (69)
15:45	Nataša Babić Otvaranje prema lokalnoj zajednici Opening to the local community - experiences of the Croatian Museum of Tourism (70)
16:00	Tea Perinčić Živi muzej ili kako udomiti kreativne industrije u muzejskom prostoru Living museum or how to host creative industries in a museum space (71)
16:15	Klara Bukovac Mogu li se troškovi izložbe pokriti naplatom ulaznica? Istraživanje tek počinje! Can the cost of the exhibition be covered by selling tickets? The research has just begun! (72)
16:30	Julijana Antić Brautović Gradski muzej i brendiranje grada na primjeru središnjih godišnjih izložbi Dubrovačkih muzeja / Municipal museum and branding of the city on the example of central annual exhibitions in Dubrovnik Museums (73)
16:45 – 18:00	Okrugli stol/ Discussion Predsjedavatelj / Chairperson: Milvana Arko Pijevac Manifestacije kao primjer promocije muzeja: primjer Noći muzeja Events as a way of museum promotion: Night of Museums
18:00	Završna riječ / Closing argument Predstavljanje stručnog izleta/ Presentation of the excursion
20:00	Svečana večera / Dinner Party: Hotel Lav

▶ SUBOTA, 14. 10. 2017. / SATURDAY, OCTOBER 14, 2017

9:00	Polazak na stručni izlet ispred Dvorca Eltz Departure for the excursion in front of Eltz castle
14:00	Ručak / Lunch: Hotel Dunav Ilok
16:00	Povratak pred Dvorac Eltz Return to Eltz castle

RUŽA MARIĆ

**Gradski muzej Vukovar, Županijska ulica 2, Vukovar /
Vukovar Municipal Museum**

► Gradski muzej Vukovar - čuvar memorije grada nakon ratnih razaranja 1991.

Gradski muzej Vukovar osnovan je 1946. g. donacijom starog namještaja i novca Vukovarca dr. Antuna Bauera. Prvi postav otvoren je 1948. u zgradi dilažanske pošte u baroknom središtu grada. U Dvorac Eltz Muzej useljava 1966. Razvija se u četiri muzejsko-galerijske institucije: Zavičajni muzej, Zbirku Bauer, Spomen muzej nobelovca Lavoslava Ružičke i Muzej novije povijesti. Nakon razaranja u Domovinskom ratu 1991. djeluje kao muzej u progonstvu u Muzeju Mimara u Zagrebu. Vraća se 1997. i nastavlja djelovanje u razrušenom dvorcu Eltz. Razvija niz aktivnosti i manifestacija i time postaje nezaobilazno mjesto okupljanja umjetnika i Vukovaraca povratnika. Povratom umjetnina 2001. započinje proces restauracije muzejske građe i priprema za otvaranje stalnog postava, koji je uslijedio početkom 2014. U siječnju 2017. otvoren je stalni postav Zbirke Bauer.

Muzej je za svoj rad na prezentiranju kulturne baštine i vraćanju memorije grada s naglaskom na rad u zajednici 2016. godine dobio nagradu Silletto Europskog muzejskog foruma.

Vukovar Municipal Museum – Guardian of the town's memory after war destruction in 1991.

The Vukovar Municipal Museum was founded in 1946 when dr. Antun Bauer from Vukovar donated old furniture and funds. The first exhibition was opened in 1948 in the stage-coach post office in the Baroque town centre. The museum was moved to the Eltz Palace in 1966. It became four museum-gallery institutions: The Regional Museum, The Bauer Collection, The Memorial Museum of Lavoslav Ružička and the Museum of New History. After the devastation in the War in 1991, the exiled museum continued its work in Mimara Museum in Zagreb. It returned to the destroyed Eltz Palace in 1997 and continued its activities and events, becoming a place for artists and citizens returned from exile. When the artwork was returned in 2001, the museum began restoring its items and preparing for the permanent exhibition in 2014. In January 2017, the permanent exhibition of The Bauer Collection was opened.

For its work on presenting cultural heritage and restoring the city's memory with focus on community work, the Museum has been awarded the Silletto Award 2016 by the European Museum Forum.

DR. SC. IVA MIHOCI & MIRNA KLAIĆ, MAG. BIOL. EXP.

Hrvatski prirodoslovni muzej, Demetrova 1, Zagreb /
Croatian Natural History Museum

► Prirodoslovne zbirke svjetskog značaja – Zbirka kornjaša Mikšić

Znanstvena i muzeološka aktivnost koleopterologa Renéa Mikšića izvanredna je po obimu, zanimljiva i raznovrsna po tematici i globalno značajna po rezultatima i prikupljenoj zbirci. Znanstveni opus Renéa Mikšića obuhvaća 170 znanstvenih djela, od toga 25 knjiga gdje je na 95% djela jedini autor, a najznačajniji doprinos svjetskoj znanosti ogleda se u opisu 237 novih svojti. Svoju zbirku kornjaša oporučno je ostavio Hrvatskome prirodoslovnom muzeju. U Zbirci kornjaša Mikšić pohranjeno je 118 tipskih jedinki po čemu je ova kolekcija tipskim primjercima najbrojnija i najvrijednija prirodoslovna zbirka u Hrvatskoj izuzev zbirki podzemne faune. Zbirka je jedinstvena u svjetskim razmjerima, i to ne samo u broju besprijekorno očuvanih preko 12 000 primjeraka te oko 1600 vrsta prikupljenih u 118 država svijeta, već i u tipskom materijalu - 20 holotipova, 81 paratipu i 10 sintipova.

World's Important Natural History Collections – The Beetle Collection of René Mikšić

The scientific and museum contribution of coleopterologist René Mikšić is extraordinary in scope, interesting and diverse by subject, significant by results and assembled collection. The scientific work of René Mikšić includes 170 scientific works, of which 25 books and the most significant contribution to the world science is reflected in taxonomic description of 237 new taxa. Mikšić donated his beetle collection to the Croatian Natural History Museum. In Mikšić's collection 118 types are stored. This collection is the most numerous in type material and one of the most valuable natural history collection in Croatia, with the exception of the subterranean fauna collections. It is unique not only in the number of impeccably preserved over 12000 specimens and 1600 species collected in 118 countries but also in the type material - 20 holotypes, 81 paratypes and 10 syntypes.

DENIS BUĆAN, VLATKA MIČETIĆ STANKOVIĆ, JELENA BABIĆ & MARTINA ŠAŠIĆ KLJAJO

Hrvatski prirodoslovni muzej, Demetrova 1, Zagreb /
Croatian Natural History Museum

► Inventarizacija prirodoslovne zbirke: zbirka kukaca Novak

Zbirka kukaca Novak je jedna od najvrijednijih zbirki Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Nastala je sustavnim istraživanjem kukaca, posebice kornjaša, dvojice velikana hrvatske entomologije, oca Ivana i sina Petra Novaka. O značaju njihova rada govori činjenica da je preko 20 vrsta kornjaša dobilo upravo njihovo ime. Zbirka broji 66397 suho prepariranih i validno označenih muzejskih predmeta određenih do razine vrste. U tijeku je inventarizacija zbirke kojom je do sada obrađeno 14973 predmeta iz 39 porodica i 701 roda. Dosadašnja stručna obrada ukazuje da je razdoblje prikupljanja od 1881. do 1965. godine te da su jedinke većinom prikupljane na području Dalmacije, ali i na ostalim područjima Hrvatske kao i na području Sjeverne Afrike i Dalekog istoka. Tijekom inventarizacije provodi se i digitalizacija zbirke te usklađivanje nazivlja prema recentnoj taksonomiji i sistematici.

Inventory process of the natural history collection: the Novak Insects Collection

The Novak Insects Collection is one of the most valuable collections held in the Croatian Natural History Museum in Zagreb. The Collection is a result of systematic research, especially of beetles, conducted by the committed work of our great entomologists; father Ivan and son Petar Novak. Their significance is visible in fact that more than 20 species of beetles worldwide were named after them. The collection counts 66397 dry mounted objects adequately prepared, labelled and identified. So far, 14973 specimens comprised within 39 families and 701 genera have been inventoried. The preliminary results show that beetles were collected between 1881 and 1965 not only in Dalmatia, but also in other areas including Northern Africa or Far East. The collection is also being digitalized and the nomenclature has been changed according to recent systematics and taxonomy.

DALIBOR VLADOVIĆ¹ & BOŽENA MITIĆ²

¹ Prirodoslovni muzej i zoo, Kolombatovićevo šetalište 2, Split /
Natural History Museum and Zoo, Split

² Botanički zavod, PMF Sveučilišta u Zagrebu, Marulićev trg 20/II, Zagreb/
Division of botany, Faculty of science, University of Zagreb

► Herbarij Carla Studniczke – porodica Caprifoliaceae

U radu su analizirani herbarijski listovi iz mapa br. 61 (Ord. Valerianeen) i 62 (Ord. Dipsaceen) koje sadrže herbarizirani biljni materijal uglavnom iz porodice Caprifoliaceae. Na 97 herbarijskih listova nalazi se 247 herbarijskih primjeraka. Najveći dio herbarijskog materijala sakupljen je u Europi (90 herbarijskih listova). Najviše herbarijskog materijala sabrano je s područja Hrvatske (16 herbarijskih listova). Prema pripadnosti pojedinim herbarijskim zbirkama najzastupljeniji su listovi iz zbirke Flora Dalmatiens. Najviše herbarijskih listova sakupio je Studniczka (50). Najstariji herbarijski list je iz 1863. god., a najmlađi su iz 1901. god. Najveći broj herbarijskih listova datira iz razdoblja od 1870.-1880. god. Na 20 herbarijskih etiketa nije navedena godina sakupljanja. Do sada je za herbarij C. Studniczke zabilježeno 5098 herbarijskih listova s 13 639 herbarijskih primjeraka.

C. Studniczka's herbarium - family Caprifoliaceae

We have analysed herbarium folders: No 61 (Ord. Valerianeen) and No 62 (Ord. Dipsaceen), which contain herbarium sheets from family Caprifoliaceae. There are 247 herbarium samples on 97 herbarium sheets. Most plants were collected in Europe (90 sheets) from the area of Croatia (16 sheets). According to the affiliation to particular herbarium collections, the most representative plants are those from the collection Flora Dalmatiens. Most herbarium sheets were collected by Studniczka himself (50). The oldest herbarium sheet dates from the year 1863 and the newest one is from 1901. The majority of herbarium sheets were collected in the period from 1870 till 1880. The exact year of collection is missing from 20 herbarium labels. So far for C. Studniczka's herbarium 5098 herbarium sheets have been recorded with 13 639 herbarium samples.

**S. MEKINIĆ, JOSIP BOBAN¹, DALIBOR VLADOVIĆ¹,
GVIDO PIASEVOLI, NEDILJKO ŽEVRNJA¹**

**¹Prirodoslovni muzej i zoološki vrt, Kolombatovićevo šetalište 2, Split /
Natural History Museum and Zoo, Split**

► Sauria u herpetološkoj zbirci Prirodoslovnog muzeja u Splitu, Hrvatska

Analizom herpetološke zbirke Prirodoslovnog muzeja u Splitu utvrđeno je da u herpetološkoj zbirci nalazimo 130 inventarnih brojeva sa 237 primjeraka sauria. U navedenoj zbirci se nalaze primjerci 5 porodica, 5 potporodica, 10 rodova i 14 vrsta sauria. Najzastupljeniji su primjerci iz porodice Lacertidae odnosno rod Podarcis. Najveći broj primjeraka prikupio je Cvitanić A. sakupljanjem na području Dalmacije. Samo manji dio zbirke ne sadrži podatke o sakupljaču kao ni datum sakupljanja. Zbirka sauria je nastala u periodu od 20-tih godina XX . stoljeća do kraja 2014. godine.

Sauria in the herpetological collection of the Natural History Museum in Split, Croatia

Analysis of the herpetological collection of Natural History Museum in Split found that sauria were represented in the herpetological collection by 130 inventory numbers with 237 specimens. In the herpetological collection there are specimens of 5 families, 5 subfamilies, 10 genera and 14 species of sauria. The most numerous specimens are from Lacertidae family, genus Podarcis, respectively. The largest number of specimens was collected by Cvitanić A., collecting in the area of Dalmatia. A small part of the collection doesn't contain information of collector or collection date. The collection of sauria was created in period from 20-ies of 20th century to the end of 2014.

KRISTIJAN CRNKOVIĆ

**ArhivPRO d.o.o., Dravska ulica 17, Koprivnica /
ArhivPRO d.o.o.**

► Revizija muzejskih zbirki pomoću mobitela

U ovom izlaganju biti će prikazano na koji način možemo iskoristiti mobitel kao uređaj za revidiranje fundusa muzejskih zbirki.

Sveopća prisutnost pametnih mobilnih telefona kroz mobilne aplikacije otvara nebrojene mogućnosti uporabe mobitela. Ubrzati i olakšati proces dokumentiranja revizije te automatizirati jednolične i dugotrajne poslove koje kustosi u reviziji obavljaju glavni je motiv koji nas je vodio prilikom razvoja mobilnog modula za reviziju muzejskih predmeta na platformi INDIGO.

U izlaganju će na konkretnom primjeru biti prikazano kako kustos na INDIGO platformi priprema listu za reviziju, vrši popisivanje pomoću mobilne aplikacije koja komunicira s platformom i na kraju izrađuje izvješće u potpuno automatiziranom procesu.

Revizija muzejskih predmeta pomoću mobitela samo je jedan u nizu inovativnih modula ugrađenih u INDIGO koji pokazuje novu generaciju sustava za upravljanje muzejskim predmetima i muzejskom dokumentacijom.

Revision of the museum collections with smartphone

In the presentation it will be presented how can we use mobile devices for procedures of revisioning museum collections.

Broad smartphone and smart app usage open many new possibilities also in museum software infrastructure. To make things faster and easier in revision as well as reduce monotonous and long lasting revision process was our main goal when developing software module.

In the showcase there will be presented how curators prepare revision lists, make inventory checkup, and report in a complete automatized process.

Mobile revision is just one of the software module integrated in INDIGO platform which shows new software generation for managing museum objects on innovative way.

MR. SC. SANDA KOČEVAR**Gradski muzej Karlovac / The Karlovac City Museum****► Zbirke dokumentarne građe vs.
Zbrike arhivskog gradiva**

Rad se bavi pitanjem trebaju li muzeji u svom fundusu imati zbirke dokumentarne građe ili su to zbirke arhivskog gradiva koje pripadaju u nadležnost arhiva. Trebaju li se pri sakupljanju, obradi i inventarizaciji dokumentarne građe (muzejskog predmeta) poštivati zatečene klasifikacije i treba li ih se usuglašavati s međunarodnim normama za opis arhivskoga gradiva? Rad analizira i ukazuje na probleme koji se javljaju pri obradi dokumentarne građe/arhivskog gradiva u muzejskim ustanovama, ali i njene zaštite i korištenja u stalnim postavima i/ili povremenim muzejskim izložbama, kao i upoznavanje vanjskih korisnika s postojanjem takve građe u muzejima putem obavijesnih pomagala (analitičkih i sumarnih inventara).

Collections of documentary material vs. Collections of archival material

The paper deals with the dilemma whether the museums should have collections of documentary materials in their holdings or they are collections of archival materials which belong to the jurisdiction of the archives. Should collecting, processing and making inventories of documentary materials (museum objects) respect current classifications and should they align with the international standards for the description of archival materials? This paper analysis and points to problems which arise at processing documentary/archival materials in museums, as well as at their conservation and usage in permanent exhibitions and/or temporary museum exhibitions, and presenting such materials in museums via informational aid (analytical and summary inventories).

TAMARA NIKOLIĆ ĐERIĆ

Udruga „Kuća o batani-Casa della batana“ / The Batana Eco-museum

Etnografski muzej Istre-Museo etnografico dell'Istria / Ethnographic museum of Istria

► (Ne)materijalno: o dualizmu baštinskih praksi

Ekomuzej Batana djeluje na polju očuvanja lokalne kulturne baštine. Pristup očuvanja razlikuje se od većine praksi unutar hrvatske muzeološke, folklorističke i generalno baštinske prakse. Baštini se pristupa kao živoj, svakodnevnoj kulturi s pokušajima integracije ranijih praksi u suvremeni društveni kontekst bez opterećujućih scenografija i kostima.

Prvi dio prezentacije fokusira se na djelatnosti koje su Ekomuzej pozicionirale u UNESCO Registar najboljih praksi očuvanja NKB.

U nastavku se predstavlja Batanina zbirka predmeta uključujući i drvene brodice, a usporedbe radi i proces inventarizacije čipke od agave u benediktinskom samostanu u Hvaru. Cilj je razmatranje statusa materijalne kulture nastale aplikacijom „zaštićenih“ znanja i vještina, isključivosti pri zaštiti kulturnih dobara te promišljanje inkluzivnijih, holističkih modela njege kulturnih realnosti u muzeološkoj praksi.

(Non)material – the duality of inheritance practices

Ecomuseum Batana acts in the field of safeguarding local cultural heritage. Its approach differs from most of Croatian museological, folkloristic or heritage praxis in general. The approach is based on the idea of supporting “living heritage” or the everyday culture including past activities in line with contemporary needs but without burdening settings and costumography.

The first part of the presentation will be dedicated to the activities that brought Batana to the UNESCO Register of Best ICH safeguarding practices.

Following, the Ecomuseum collection and wooden boats will be presented along with the process of cataloguing agava lace from the Benedictine Monastery in Hvar. The comparison is brought forth so as to reflect upon the status of material culture produced by “safeguarded” skills and knowledge, the exclusive usages of safeguarding cultural heritage and to reconsider more inclusive and holistic approaches.

LANA MAJDANČIĆ

**Muzeji Ivana Meštrovića – Atelijer Meštrović, Mletačka 8, Zagreb /
Ivan Meštrović Museums – Studio Meštrović**

► Pohrana Atelijera Meštrović u Zagrebu

Temelj fundusa Atelijera Meštrović u Zagrebu nastao je Darovnicom Ivana Meštrovića, ugovorom iz 1952. Darovnicom Meštrović (1882.-1962.) daruje državi obiteljsku grobnicu-crkvu Presvetog Otkupitelja u Otavicama, kuće u Zagrebu (s atelijerom) i Splitu (vila sa sakralnim kompleksom) s određenim brojem djela. Te kuće su postale muzejske institucije, te danas djeluju objedinjene u Muzeje Ivana Meštrovića. Osim darovanih djela, u Atelijeru Meštrović se od osnivanja čuvaju i djela koja su bila u umjetnikovom vlasništvu, a koja nakon njegove smrti (1962.) postaju vlasništvo nasljednika zajedno s autorskim pravima. Navedena djela vode se kao pohrana. Građa je raznovrsna i sastoji se od skulptura, nacрта i crteža Ivana Meštrovića, drugih autora, te arhivske građe. Navedena građa po svom karakteru je specifična. U Muzeju se nalazila i prije osnutka, a zahvaljujući dobroj suradnji institucije i vlasnika nalazi se u stalnom postavu, izlaže na izložbama dok se arhivska građa koristi u istraživanjima i publiciranjima.

Depot of the Studio Meštrović in Zagreb

The foundation of the Depot of the Studio Meštrović in Zagreb was formed by a contract in 1952, the Deed of Donation, upon which Meštrović (1882 – 1962) had donated the family mausoleum in Otavice – The Church the Most Holy Redeemer, his houses in Zagreb (with the studio), in Split (his villa with the sacred building complex) along with a certain number of art works to the state. These houses have become museum institutions and act today as a unit named Museums of Ivan Meštrović. Since the foundation, apart from the donated art work, the Studio Meštrović holds works that had been the artist's property and became property of his heirs along with their ownership rights upon his death (in 1962). These works are kept as part of the museum depot. The documents and materials are manifold, consisting of sculptures, designs and drawings by Ivan Meštrović, other authors and the archive materials. The properties of these materials are specific as they had been there before the foundation itself and thanks to a good interaction between the institution and the owners, it has been part of the permanent display, also shown at various exhibitions, while the archive materials are used for research and publications as well.

NIKŠA MENDEŠ

**Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Muzejski trg 1, Rijeka /
Maritime and History Museum of the Croatian Littoral Rijeka**

► Zbirka maketa brodova brodogradilišta Kraljevica

Dislocirana zbirka maketa brodova brodogradilišta Kraljevica pripada Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja Rijeka od prosinca 2015. godine, kad je odlukom uprave brodogradilišta „Kraljevica“ darovana Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja Rijeka. Zbirka se sastoji od 30 maketa brodova građenih u brodogradilištu u razdoblju od II. svjetskog rata do samostalnosti Republike Hrvatske. Obuhvaća makete putničkih, ratnih i teretnih brodova građenih za različite domaće i strane kompanije. Upotpunjena je slikama brodova u tehnikama ulje na platnu, akvarel i grafika te fotografijama brodogradilišta.

Zaseban dio zbirke čini vrijedan brodograditeljski alat. Tu su i dva iznimna eksponata – knjiga brodograditeljskih radnika iz 1909. i brodograditeljski stol s kraja XIX. stoljeća. U izlaganju na 4. Kongresu muzealaca u Vukovaru istaknut će se i predstaviti slike brodova građenih u Kraljevici, posebno one poznatog autora Miroslava Grdakovića.

Zbirka se i dalje nalazi u svečanoj dvorani brodogradilišta, a grad Kraljevica, u suradnji s Pomorskim i povijesnim muzejom Hrvatskog primorja Rijeka, planira je u budućnosti izmjestiti je u prostor u kojem će imati bolje uvjete za prezentaciju i očuvanje građe.

The collection of ship models in the Kraljevica shipyard

The off-site collection of Kraljevica shipyard ship models has belonged to the Maritime and History Museum of the Croatian Littoral Rijeka since December 2015, when it was donated to the latter by a decision of the Kraljevica shipyard's management.

The collection consists of 30 ship models assembled in the shipyard during the period from the Second World War to Croatia's independence. It consists of models of passenger, naval and freight vessels made for various domestic and foreign companies. It also includes oil and water-colour paintings and pencil illustrations of the ships, as well as photographs of the shipyard.

Shipbuilding tools form a valuable part of the collection. There are also two exceptional items: a 1909 register of the shipyard's employees and a carpenter's table naval architect's drafting board from the late 19th century. Paintings of the ships built in Kraljevica, particularly those by the renowned artist Miroslav Grdaković, will additionally be highlighted and presented at the 4th Congress of Croatian Museum Experts in Vukovar.

The collection is still housed in the shipyard's reception hall, and the town of Kraljevica, in cooperation with the Maritime and History Museum of the Croatian Littoral Rijeka, is planning to move it to a separate room where the conditions for its exhibition and preservation will be vastly improved.

ŽELJKO JAMIČIĆ

**Muzej policije, Ulica grada Vukovara 33, Zagreb /
Police museum, Zagreb**

► Tko još skuplja građu po sudovima ili Kako je jedna ne-izrazito policijska tema postala naš izložbeni hit

Izložbu pod nazivom „Ljepota lažnog sjaja“ čine umjetničke slike i skulpture izrađene prema tehnici crtanja, motivima i stilom dobro znanih i uglednih, ponajviše hrvatskih slikara i kipara. Riječ je o radovima koje su izradili nepoznati, u umjetničkom svijetu neafirmirani umjetnici, koristeći u potpisu imena potvrđenih umjetnika i dovodeći potencijalne kupce tih radova u zabludu. Kriminalističkim rječnikom rečeno, riječ je o prijevarama koje spadaju pod sankcije Kaznenog zakona. Krivotvorena umjetnička djela i predmete umjetničkog obrta obično izrađuju vrsni nepoznati umjetnici i stručnjaci, što olakšava njihovu prodaju na tržištu mimo legalnih institucija pa krivotvorine promaknu stručnoj prosudbi.

Izložbom krivotvorenih umjetnina iz naše Kriminalističke zbirke željeli smo utjecati na stručnu javnost i građane, pozivajući ih na nužan oprez pri kupnji skupocjenih umjetnina.

Prvo postavljanje ove izložbe bilo je u Muzeju policije u Zagrebu u listopadu 2016. godine. U godini 2017. izložba je postavljena u Gradskom muzeju Varaždin gdje je također pobudila veliko zanimanje javnosti.

Analizirajući uspjeh ove ne-izrazito policijske izložbe, jer policija je u drugom planu, zaključili smo kako je njezina tema bila bliska građanima, ali i stručnoj javnosti. Njezinim postavljanjem pobudili smo zanimanje jer, čuvši o tome kako se danas slike krivotvore, mnogi su se zapitali „Što sam to ja kupio?“ ili „Imamo li u našem muzeju izvornik ili krivotvorinu?“... jer se i certifikati o vjerodostojnosti nekog rada mogu kupiti?

U suzbijanju crnog tržišta krivotvorenim umjetninama policija se bori protiv onih koji krivotvorine stavljaju na tržište, dakle protiv trgovaca, dok krivotvoritelji koje izrađuju krivotvorine po nečijoj narudžbi ostaju nepoznate. Kako je riječ o području u kojem se obrće velik novac i u kojem sudjeluje imućniji sloj društva, ispletena je fina mreža laži i prijevara za koju se lijepe naivni kupci. Dakle, radi se o kriminalu bez nasilja i grubosti – „kriminalu u rukavicama“. Prevareni, institucije ili pojedinci, obično žele da se „slučaj“ što prije zataška i ne procuri u javnost sklonoj kritici i podsmjehivanju.

How did a not so typical police topic become our exhibition hit?

The exhibition entitled „The Beauty of False Splendour“ consists of paintings and sculptures made by copying the style, drawing techniques and motifs of famous, in most cases Croatian painters and sculptors. Those works of art have been made by persons not known and not acknowledged in the artistic world, who have signed them with the names of renowned and acknowledged artists, thus misleading their customers. To put it in criminal jargon, those are frauds which are subject to sanctions prescribed by the Criminal Code.

The aim of the exhibition of counterfeit works of art from our Criminal Collection was to raise the awareness and educate our citizens by warning them to be cautious when purchasing expensive works of art.

The mounting of the exhibition in Zagreb in 2016 and in Varaždin in 2017 had attracted great media attention and also contributed to its good attendance.

When analysing the success of this not so typical police exhibition, since its focus is not primarily on the police, we have come to the conclusion that a wide circle of citizens and a part of the public professionals are familiar with this topic. When they learned a few things about how paintings can be forged nowadays, a lot of them started to ask themselves “What have I actually bought?” or “Do we have an original or a forgery in our museum?”. For even some certificates of authenticity can be bought!

When combating the black market of counterfeit works of art, the police are fighting against those who put those works of art on the market, i.e. against traders. Big money is involved here, as well as well-off members of society. There is usually no roughness and crime against the person, but a fine net of lies and deceit that naïve buyers are caught into. The deceived, either the institutions or the individuals, usually wish to hush up the whole thing to prevent the public from learning about their greed and ignorance. When a thing like this is revealed, many smile scornfully at other people's gullibility.

And perhaps the success of this exhibition should be sought in the very fact that a certain amount of gullibility and thoughtlessness is hidden in all of us, and it is easier to accept something like this being revealed about others and to have fun at their expense?

DR. SC. MIRJANA KOS

**Hrvatski muzej turizma, Park Angiolina 1, Opatija /
The Croatian Museum of Tourism**

► Deset godina hrvatskog muzeja turizma

Hrvatski muzej turizma utemeljen je 2007. godine, te je svečano otvoren 14. studenog 2007. godine. Pripremne radnje za osnivanje ustanove trajale su oko dvije godine prije otvorenja. Hrvatski muzej turizma je specijalizirani, povijesni muzej nacionalne razine djelovanja koji se bavi turističkom poviješću i baštinom. U Muzeju je zaposleno pet djelatnika (ravnatelj, dva kustosa, dokumentarist i tehničar) i ima 14 zbirki predmeta. Do sada je otkupom i darovanjem prikupljeno preko 7000 predmeta koji se referiraju na turističku djelatnost, te predmeta s šireg područja Opatije (Liburnije), obzirom da je Muzej jedina referentna ustanova na tom području. U referatu su naznačeni problemi i dileme u razvoju Muzeja, te putevi i stramputice u proteklom desetogodišnjem razdoblju. Također artikulira smjernice za budućnost Muzeja u okviru muzejske djelatnosti na razini održivog razvoja i turističkog gospodarstva koje je glavna gospodarska orijentacija RH za budućnost.

Ten years of the Croatian Museum of Tourism

The Croatian Museum of Tourism was founded in 2007, and it was ceremonially opened on 14 November 2017. The preparations for establishing this institution lasted for about two years prior to its opening. The Croatian Museum of Tourism is a specialised history museum that operates on a national level and focuses on the history and heritage of tourism. The Museum employs a staff of five (head, two curators, documentarian and technician) and has 14 collections in its possession. Up to now, about 7000 items related to tourism have been collected through purchases and donations, together with items from the wider region of Opatija (Liburnija), as the Museum is the only referential institution in this area. This paper highlights the problems and dilemmas faced during the development of the Museum, as well as the paths and side tracks taken during the past ten years. It also provides guidelines for the future development of the Museum in relation to museum activities conducted in connection with sustainable development and tourism economics, which is Croatia's main economic focus for the future.

HELENA KUŠENIĆ

**Muzej grada Koprivnice, Trg dr. L. Brozovića, Koprivnica /
Koprivnica City Museum**

► Malci muzealci – KUL Hlebine

U 2016. započela je provedba trodnevnog kampa – KUL Hlebine (Kultura, Umjetnost, Logorovanje) u Galeriji naivne umjetnosti u Hlebinama – na izvoru naivne umjetnosti koja je tijekom vremena prepoznata kao vrijednost i fenomen diljem svijeta. Zadovoljstvo i pozitivne reakcije poticaj su za nastavljivanje inovativnog projekta koji nastoji spojiti naivnu umjetnost, ekologiju, prirodu, hranu i život sela koje je iznjedrilo naivnu umjetnost. Naglasak kampa (za djecu 8 – 12 godina) je na učenju tehnike slikanja na staklu, karakterističnog za naivu, a u međuvremenu djeca posjećuju galerije i ateljee naivnih umjetnika, uče o tradicijskim igrama, običajima, narodnim predajama, pričama i bajkama te načinu prehrane i života, a sve u suradnji s lokalnim stanovništvom. Osim toga, djeca upoznaju i čari kampiranja te uče o važnosti (su)života u prirodi.

Small museers – KUL Hlebine

The implementation of a three-day camp – KUL Hlebine (Culture, Art, Camping) began in 2016 at the Gallery of Naïve art in Hlebina – at the source of Naïve Art that has been recognized as a world value and phenomenon. Satisfaction and positive responses are an incentive to continue an innovative project that tries to combine the naïve art, ecology, nature, food, and life of the village that has yielded naïve art. The emphasis of the camp (for children aged 8 to 12) is on the painting technique of painting on the glass, characteristic of the Naïve Art. In the meantime the children visit galleries and studios of Naïve artists, learn about traditional games, customs, folk tales and diet and lifestyle, in cooperation with the local population. In addition, children learn about the charms of camping and about the importance of (co)existence in nature.

BRANIMIR PRGOMET

Tehnički muzej Nikola Tesla, Savska 18, Zagreb /
Technical Museum Nikola Tesla

► Kućanski uređaji „Rade Končar“ u zbirci Kućanska tehnika Tehničkog muzeja Nikola Tesla

Tehnički muzej Nikola Tesla skuplja i čuva tehničku baštinu s posebnom referencijom na Hrvatsku. Proizvodi „Rade Končar“ imaju specifičnu vrijednost u tehničkom naslijeđu Hrvatske, a kućanski aparati nastali u toj tvornici važan su segment domaće industrijske proizvodnje i dizajna. U zbirci TMNT-a Kućanska tehnika nalazi se 56 predmeta i 180 kataloga kućanskih uređaja proizvedenih na području RH između 1950. i 1989. Aparati koji datiraju iz 1950-ih i 1960-ih uglavnom su licencne proizvodnje, svjedoci suradnje sa stranim tvrtkama. Značaj predmeta proizvedenih 1970-ih i 1980-ih je u tome što je riječ o izvornim hrvatskim proizvodima, malim kućanskim aparatima osmišljenim, projektiranim i proizvedenim s domaćim znanjima i vještinama te su svjedočanstvo kako materijalne tako i nematerijalne baštine. U širem kontekstu, zbirka odražava društvene pa i političke prilike određenog vremena.

Household appliances „Rade Končar“ in collection of Household appliances of Technical museum Nikola Tesla

Technical museum Nikola Tesla collects and keeps technical heritage with special reference on Croatia. Products „Rade Končar“ have special value in technical heritage of Croatia, and household appliances produced in that factory are important part of domestic industrial production and design. In collection Household appliances there are 56 objects and 180 catalogues of domestic products created between 1950. and 1989. Objects dated from 1950s and 1960s were mainly produced by license, these objects are witnesses of cooperation with foreign companies. Significance of objects produced in 1970s and 1980s is because they are original domestic products, small household appliances designed and manufactured with local knowledge and skills and as such are testimony of both tangible and intangible heritage. In wider context, collection represent social and political conditions of a certain time.

PETAR CRNČAN

Hrvatski prirodoslovni muzej, Demetrova 1, Zagreb / Croatian Natural History Museum

► Kultura doniranja – projekt Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja

Muzeji svoj fundus pribavljaju otkupom, donacijama, razmjenom ili terenskim prikupljanjem. Začeci fundusa mnogih muzeja nastali su zahvaljujući doniranom materijalu. Donatori su najčešće privatni kolekcionari ili znanstvene institucije koji žele da donirane zbirke ili pojedinačni predmeti ostanu trajno sačuvani. Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu je potaknut nedavnom velikom donacijom Malakološke zbirke Mikula odlučio pokrenuti program promocije kulture doniranja. Svrha programa je osvijestiti javnost, osobito pojedince koji posjeduju zbirke prirodnina o nezamjenjivoj ulozi muzeja u trajnom očuvanju takvih zbirki. Svaka zbirka zahtijeva stalnu brigu i održavanje pa ukoliko se dogodi da se o njoj više nema tko brinuti, može doći do njenog propadanja i nestanka, čime se ujedno gubi i važan dio kulturne baštine, a u nekim slučajevima i važni znanstveni podatci. Upravo zato naš muzej pomoću niza izložbi i predavanja želi pokazati javnosti, a posebno pojedincima koji posjeduju zbirke prirodnina ili pojedinačne značajne predmete da se jednom kada im zbirke postanu preveliki teret ili njihovo postojanje bude ugroženo, mogu obratiti muzeju kako bi ih sačuvali. Sam muzej osim što spašava zbirke od propadanja, ujedno i povećava svoj fundus te stječe vrijedan materijal pomoću kojega je moguće stvarati izložbe i obogatiti stalni postav.

Culture of donations – project of the Croatian Natural History Museum

Museums create their collections by purchasing, donating, exchanging or field collecting. The origins of many museums' collections were created thanks to the donated material. Donors are most often private collectors or scientific institutions whose intention is that donated collections or individual objects remain permanently preserved. The Croatian Natural History Museum in Zagreb was prompted by the recent large donation of the Mikula Collection to launch a project that would promote the culture of donating. The purpose of the program is to awaken the public, especially individuals in possession of natural collections, of the irreplaceable role of museums in the permanent preservation of such collections. Every collection requires constant care and maintenance; if left unsupervised it can result in decay and disappearance. That can cause the losses of an important part of the cultural heritage and, in some cases, important scientific data. That is why our museum wants to inform the public with a series of exhibitions and lectures, especially targeted at individuals who have their own natural collections or individually important objects, that when the collections become a burden or their existence is endangered, they can contact the museum in order to preserve them. Apart from saving the collections from destruction, the museum itself also increases its funds and gains valuable material to create exhibitions and enrich the permanent exhibition.

JANJA KOVAČ

**Muzej Međimurja Čakovec, Trg republike 5, Čakovec /
Museum of Medjmurje, Čakovec**

► Donacije ostavština kao temelj za nove muzejske zbirke

Rad će se fokusirati na donaciju kao najčešći oblik akvizicije muzejske građe. U radu ću se baviti nedavnim donacijama Muzeju Međimurja Čakovec: onom moreplovca, svjetskog putnika i pisca Jože Horvata, skladatelja Ljube Kuntarića, skladatelja Josipa Štolcera Slavenskog i folklornog koreografa Matije Grabrovića. Pri tom ću se osvrnuti na nekoliko aspekata procesa doniranja kao i kreiranja zbirke; počevši od inicijalnih dogovora oko donacije, pravnih pitanja poput autorskog prava i formiranja same zbirke. Cilja rada je promisliti koncept muzejske zbirke, njenu važnost i značaj s posebnim naglaskom na rad regionalnih muzeja.

Inheritance donation as the basis of a new museum collection

The main focus of the paper will be on a donation as the most common way of obtaining new items for museum collections. The paper will examine recent donations to the Museum of Međimurje Čakovec: of navigator, world traveller and writer Joža Horvat inheritance donation, composer Ljubo Kuntarić inheritance donation, composer Josip Štolcer Slavenski inheritance donation and dance choreographer Matija Grabrović inheritance donation. Several aspects of the process of donation and creation of the collections will be addressed, starting from the initial agreement regarding donation, the legal questions such as copyright and creation of the collections. The aim of this paper is to rethink the concept of museum collections, their importance and value with special emphasis on the work of regional museums.

MR. SC. LJUBICA GLIGOREVIĆ

**Gradski muzej Vinkovci, Trg bana Josipa Šokčevića 16, Vinkovci /
Municipal Museum of Vinkovci**

► O darovanim muzealijama i darovateljima Etnološki odjel Gradskog muzeja Vinkovci

Kroz 71-u godinu djelovanja vinkovačkog muzeja, u okviru Etnološkog odjela, službeno utemeljenog 1970. g. bila su česta darovanja različitih uporabnih i ukrasnih predmeta i dokumentacijske građe s tradicijskom i građanskom podlogom. Vrijednost ovih donacija i njihov broj bili su značajni u realizaciji reprezentativnog Etnološkog postava 2001. godine, ali i pojedinačnih donacijskih izložbi ili predstavljanja ove etnološke građe u drugim prigodama.

Popunjavanje muzejskih zbirki darovanjem muzealija posebice je značajno kada su smanjene mogućnosti samih otkupa. Potrebe i razlozi darovanja predmeta Muzeju su različiti: dobra stručna suradnja na terenu, želja da se predmeti sačuvaju i predstavljaju u jednoj takvoj instituciji, smanjene osobne mogućnosti zadržavanja i čuvanja obiteljskih predmeta, ali i određena selekcija u ponudi darovanja od samih vlasnika starije životne dobi ili njihovih nasljednika: Bolje nego li da jednoga dana završe na smeću....!

U ovom izlaganju biti će istaknute najvrednije donacije u proteklih pet godina, sami predmeti i njihov značaj za Etnološki odjel Gradskog muzeja Vinkovci.

About donated museum exhibits and donators

Etnological Department of the Municipal Museum of Vinkovci

In 71 years of activity of Museum of Vinkovci, within Etnological Department, officially founded in 1970, various useful and decorative objects and documents with traditional and civil background were donated to the Museum. Value and number of this donations were significant in establishing of representative Etnological Permanent Exhibition in 2001, and also in realization of individual donators' exhibitions or other occasions.

Filling museum collections by donating museum exhibits are especially significant when possibilities of purchasing such exhibits are lessened. Needs and reasons of donating are different: good professional collaboration on the area of Department's research, donators think that exhibits will be better preserved and presented in such institution, lessened possibilities of keeping family material values and opinion of exhibits owners, or their heirs, that is better to donate such things to suitable institution, than to finish in the garbage!

In this presentation will be presented the most valuable exhibits donated in the last 5 years and their significance for Municipal Museum of Vinkovci.

DARKA PERKO KERUM

Muzeja grada Splita, Papalićeva 1, Split / Split City Museum

► Donacije u Muzeju grada Splita

Muzej grada Splita, kao i svi muzeji, ima mogućnost prikupljanja građe i upotpunjavanja svoga fundusa na više načina: kupnjom, darovanjem, nasljeđivanjem, zamjenom i terenskim istraživanjem. Od 2015. godine posebno se ističe trend vrlo vrijednih obiteljskih donacija Muzeju grada Splita, a što je rezultat posebne pažnje koju su Muzej i njegovi djelatnici pokazali dosadašnjim donatorima i prijateljima te umirovljenim djelatnicima Muzeja manifestacijom „Dan zaslužnih“. Krajem prosinca održat će se treća po redu manifestacija „Dana zaslužnih“, a koja je svake godine popraćena drugačijim programom. 2016. godine muzealci su održali kratke i zanimljive prezentacije o stručnom radu na doniranoj građi koja je za tu prigodu bila i izložena te je publiciran deplijan. S krajem ove godine Muzej je započeo objavljivanje građe kroz „Vitrinu mjeseca“ popraćenu također predavanjima i deplijanima.

Donations at Split City Museum

The Split City Museum, like all other museums, has various means of acquiring objects and expanding collections: through purchase, donations, inheritance, exchange and field research. Since 2015 the Split City Museum has seen an increase in the acquisition of highly valuable private collections, which various families have donated. This is in part also the result of the Museum's open and attentive recognition of its donors, friends and retired Museum employees through the annual Honor Day. In late December of this year we will host the third Honor Day, which features different programs each year. In 2016 the Museum's curators gave brief and interesting presentations about their analysis and processing of donated material which was exhibited for the occasion, in addition to the published booklet. As of this year the Museum has started to present its collections to the public through the monthly event called „The Month's Showcase“, featuring various lectures and booklets.

KATARINA KRIZMANIĆ & NEDILJKA PRLJ ŠIMIĆ

Hrvatski prirodoslovni muzej, Demetrova 1, Zagreb /
Croatian Natural History Museum

► Privatne zbirke fosila – vaše ili naše?

Briga o geološko-paleontološkim zbirkama dio je redovitog posla kojega kao kustosice obavljamo u Hrvatskome prirodoslovnom muzeju. U višegodišnjoj praksi radile smo i na obogaćivanju zbirke terenskim prikupljanjem pri čemu smo se nerijetko susretale s činjenicom da postoje brojni primjerci fosila i drugih prirodnina, pa čak i čitave zbirke u vlasništvu privatnih sakupljača. Premda te zbirke nisu registrirane, a najčešće niti evidentirane, te uglavnom čuvane u neprimjerenim uvjetima, ipak se ne bi smjela zanemariti njihova vrijednost u kontekstu jedinstvene, nacionalne prirodne i kulturne baštine.

Cilj ovog rada je ukazati na postojanje prirodoslovnih privatnih zbirki, pokušati definirati njihov status i problematiku vlasništva. Nadalje, potrebno je iznijeti prijedlog najboljeg rješenja njihove zaštite i pohrane, kako bi se trajno sačuvale kao dio neponovljivog geološko-paleontološkog nasljeđa.

Private collections of fossils - yours or ours?

Part of our curatorial work in the Croatian Natural History Museum is, of course, regular care of geological and paleontological collections. In many years of practice, we also worked on enriching collections, gathering specimens on field work, where we often encountered the fact that there are numerous fossil specimens as well as other natural history objects, and even entire collections, owned by private collectors. Although these collections are not officially registered and often neither recorded nor generally guarded, not to mention their storage in usually inappropriate conditions, still, in the context of a unique national natural and cultural heritage, their value should not be neglected.

The aim of this paper is to point out the existence of private natural history collections, to try to define their status and ownership issues. Furthermore, it is necessary to present a proposal for the best solution regarding their protection and storage, focusing to their permanent preservation as a part of the unique geological and paleontological heritage.

NEDILJKA PRLJ ŠIMIĆ & KATARINA KRIZMANIĆ

Hrvatski prirodoslovni muzej, Demetrova 1, Zagreb /
Croatian Natural History Museum

► Što je muzej bez muzejskih zbirki?

Povijest nas uči da su temelji i polazište muzeja zbirke, ali razvoj muzeja kao institucije donosi sve vidljivije promjene koje ponekad muzejski predmet, a samim time i muzejske zbirke stavlja u drugi plan. Muzejski kongres je mjesto na kojem je potrebno promišljati kamo idu današnji muzeji. Virtualni muzeji, muzeji koji izlažu jako vjerne kopije, muzeji bez fundusa sve prisutniji su u muzejskoj današnjici. Uz uvažavanje i prihvaćanje suvremenih tehnologija i trendova, novih muzejskih zakona, proširene definicije muzeja te izravnog utjecaja muzeja na razvoj kulturnog turizma bojimo se da nestaje ona „draž“, pravi smisao, ali i vrijednost muzeja kao višestoljetne institucije. Stoga, muzeji baštinici bogatih zbirki trebaju ustrajati na čuvanju i izlaganju svog vrijednog blaga, a za druge ostaje otvoreno pitanje: Što je muzej bez muzejskih zbirki?

What is a museum without museum collections?

Although history teaches us that the foundations and starting point of any museum are collections, the development of the museum as an institution brings ever more visible changes, sometimes placing aside a museum object, and thus the museum collections as well. The Museum Congress is therefore a perfect occasion to contemplate about museums today and their place in society. Virtual museums, museums that exhibit authentic replicas, museums without collections are increasingly imposing in the museum world nowadays. With respect and acceptance of modern technologies and trends, new museum laws, extended museum definitions and the direct influence of museums on the development of cultural tourism we are afraid that the “charm”, the true meaning and the value of the museum as a centuries old institution, slowly disappears. Therefore, museums that inherit rich collections should insist on preserving and exposing their valuable treasures, while for all others the question remain open: What is a museum without museum collections?

SILVIJA BRKIĆ MIDŽIĆ

**Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, Gundulićeva 24, Zagreb /
Croatian Museum of Medicine and Pharmacy HAZU**

► Pokretanje djelatnosti novoga muzeja i skrb o njegovu fundusu na primjeru Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Rad se bavi problematikom upravljanja novoosnovanim muzejom na primjeru Hrvatskog muzeja medicine i farmacije – novoga muzeja u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Opisuju se uvjeti za osnivanje muzeja, a potom se obrazlaže pristup definiranju misije, vizije, muzeološkog plana i strategije razvoja. Na primjerima se pokazuju pojedine faze i aspekti razvoja djelatnosti te izazovi i zapreke s kojima se susreće tim koji upravlja novim muzejom. Naglašava se važnost usporednog odvijanja temeljne djelatnosti upotpunjavanja fundusa, zaštite, inventarizacije i registracije zbirke te pripremnih radova za stalni postav s predstavljanjem muzeja javnosti kroz izložbeno-izdavačke programe, povezivanje i suradnju sa strateškim partnerima. Prepoznatljivost i pozicioniranje novog muzeja u zajednici neophodan je preduvjet ostvarivanja zacrtanih ciljeva muzejske djelatnosti.

Launch of new museum activity and care of its fundus on the example of the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy HAZU

The paper deals with the issue of management of the newly founded museum on the example of the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy – the new museum within the Croatian Academy of Sciences and Arts. The paper describes the conditions necessary for the foundation of the museum, as well as the approach to define the mission, vision, museum plan and development strategy. The examples show individual phases and aspects of the development of activities, as well as the challenges and obstacles that the team managing the new museum encounters in their work. The paper emphasizes the importance of the parallel proceedings of fundamental museum activities such as completing the fundus, protection, inventory and registration of collections, preparatory works selected for permanent exhibition with the activities regarding the presentation of the museum to the public through exhibition-publishing programs, linking and collaboration with strategic partners. Recognition and positioning of the new museum in the community is a prerequisite for achieving the goals of museum activity.

VANJA ADŽIĆ

**Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, Gundulićeva 24, Zagreb /
Croatian Museum of Medicine and Pharmacy HAZU**

► Donacije kao oblik upotpunjavanja fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Cilj posterskog izlaganja je predstaviti jedan od oblika sakupljanja građe i upotpunjavanja fundusa na primjeru donacija za Hrvatski muzej medicine i farmacije u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U skladu s tradicijom i politikom ustanove, fundusi njenih muzeja popunjavaju se uglavnom donacijama, darovanjem ili dodjelom na upravljanje. Na primjerima se pokazuje međusobna ovisnost i važnost odnosa s javnošću, pravnim i privatnim osobama te promocije Muzeja kroz izložbene i izdavačke programe. Kako se radi o novom muzeju, osobita važnost pridaje se njegovu predstavljanju u javnosti koje je, prema dosadašnjem iskustvu, potaknulo samoinicijativu privatnih osoba da daruju predmete za Muzej. Također, opisuju se neki od oblika zahvale darovateljima.

Donations as a form of completing the fundus of the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy HAZU

The aim of the poster presentation is to present one of the forms of collecting the material and completing the fundus on the example of donations for the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy within the Croatian Academy of Science and Art. In accordance with the tradition and the policy of the institution, the fundus of its museums is completed mainly by donations, endowments and management allocations. The examples show the interdependence and the importance of public relations, legal and private persons and the promotion of the Museum through exhibition and publishing programs. Since it is a new museum, particular importance is given to its public presentation which, according to the prior experience, inspires private persons to donate objects to the Museum. In addition, poster presentation describes some of the forms of thanking the donors.

SONJA GAĆINA ŠKALAMERA

Hrvatski školski muzej, Trg maršala Tita 4, Zagreb / Croatian School Museum

► Osobne ostavštine u arhivskoj zbirci Hrvatskog školskog muzeja

U prvom Imovniku Hrvatskog školskog muzeja iz 1902. godine, prvu, od ukupno deset skupina građe Arhiva Hrvatskog školskog muzeja, činili su Rukopisi (djela) pojedinih školskih pisaca ili znamenitijih ličnosti uopće. Prvi upisi su: Methodus (1797.) Josipa Herovića i Vpelivanye od podvuchanya decze vu skoli (1835.) Ivana Juriševića, rukopisni prijevodi (ili prijepisi prijevoda) s njemačkog jezika, metodičkog priručnika za učitelje. Popis rukopisne građe iz godine 1902. završava dragocjenim Dnevnikom književnice Dragojle Jarnević (razdoblje od 1833. do 1874.). Građa za novoosnovani Hrvatski školski muzej prikupljena je dugogodišnjim zalaganjem i organiziranim djelovanjem članova Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, najvećim djelom darovanjima pojedinaca i učiteljskih udruga. Osobne ostavštine su obrađene kao osobni fondovi ili kao dio Zbirke školskih, osobnih dokumenata i rukopisa. Većim dijelom su ostavštine hrvatskih učitelja i pedagoga, manjim dijelom književnika i drugih. Po vrijednosti i količini rukopisne građe ističu se osobni fondovi Mijata Stojanovića, Davorina Trstenjaka, Milke Pogačić, Saliha Ljubunčića, Stjepana Patakija, Vladimira Petza, Mihajla Ogrizovića, Vladimira Poljaka, književnika Dragojle Jarnević, Mate Lovraka i pjesnika Grigora Viteza.

Personal legacy in Archives collection in Croatian School Museum

In the first Inventory of the Croatian School Museum, 1902, the first group of ten classified groups of archival material in the Croatian School Museum consisted of the Manuscripts (works) of individual writers for schools or of some more known persons in general. First entries were: Methodus (1797) by Josip Herović and Vpelivanye od podvuchanya decze vu skoli (1835) by Ivan Jurišević, manuscripts of the translations (or manuscripts transcripts of translations) from germany, methodical handbook for teachers.

The manuscript material list from 1902 ends with a precious Dnevnik written by the writer Dragojla Jarnević (period from 1833 to 1874). Material for the newly established Croatian School Museum had been collected due to long-lasting efforts and organized action undertaken by the members of the Croatian Pedagogic-Literary Society, mostly through donations provided by individuals and teachers associations. Personal legacy are describe and organized in personal fonds or Collection of School, Personal Documents and Manuscripts.

It includes the legacy of Croatian teachers and pedagogues, and in smaller part, of writers and others. According to the value and the size of the handwritten material, the accent is on personal fonds of Mijat Stojanović, Davorin Trstenjak, Milka Pogačić, Salih Ljubunčić, Stjepan Pataki, Vladimir Petz, Mihajlo Ogrizović, Vladimir Poljak, the writers Dragojla Jarnević, Mate Lovrak and the poet Grigor Vitez.

KATARINA UREM & MARINA LAMBAŠA

**Muzej grada Šibenika, Gradska vrata 3, Šibenik /
Šibenik City Museum**

► Zbirka starih majstora Muzeja grada Šibenika – povijest i restauracije

Temom se obrađuju povijest sabiranja, čuvanja, restauracija i konzervacija predmeta iz Zbirke starih majstora Muzeja grada Šibenika. Zbirka je nastajala od osnutka samog Muzeja 1925. donacijama, otkupima i istraživanjima i jedna je od najvrjednijih i najdelikatnijih. Sadrži 144 inventirane slike, skulpture, predmete umjetničkog obrta i drugih umjetničkih predmeta od 14. do kraja 19. stoljeća. Izlaganje će obuhvatiti povijest zbirke i restauracije građe, nakon čega će slijediti planirana strategija prikupljanja i restauriranja. Insajderskim uvidom, arhivskim istraživanjem i suradnjom kustosa i restauratora, tema dobiva širi kontekst i čvrstu podlogu daljnjoj obradi zbirke i njenom kvalitetnom bogaćenju, te izlaganju, kao i boljem čuvanju, te sustavnoj konzervaciji i restauraciji građe.

Collection of Old Masters of the Šibenik City Museum - history and restorations

The subject deals with the history of collection, maintenance, restoration and preservation of objects from the Collection of Old Masters. The collection dates back to the foundation of the Museum itself in 1925, it was funded with donations, purchases and research, and is one of the most valuable and most delicate collections. It contains 144 registered paintings, sculptures, art craft objects and other art objects from the 14th to the late 19th century. The presentation will cover the history of the collection and its restoration, followed by planned collection and restoration strategy. Through insider knowledge, archival research and co-operation between curators and restorers, the subject gains a wider context and a firm foundation for further processing of the collection and its top-quality enrichment, exhibition, as well as better keeping and more systematic preservation and restoration of the material.

SILVIJA SALAJIĆ

**Gradski muzej Virovitica, Trg bana Josipa Jelačića 23, Virovitica /
Virovitica City Museum**

► Arheološka čuvaonica u Virovitici

Promatrajući razvoj arheološke čuvaonice u Gradskom muzeju u Virovitici, saznajemo puno i o razvoju virovitičke arheologije. Od svojeg osnutka 1953.godine do danas Muzej je smješten u Dvorcu Pejačević. Postepeno se proširujući, muzejski prostor je bio namijenjen uglavnom stalnom i izložbenom postavu. Za čuvaonice, posebno arheološke, ostao je samo neiskorišten i neprimjeren prostor, koji smo prilagodili potrebama.

Trenutno se barokno klasicistički dvorac obnavlja sredstvima iz europskih fondova. Istovremeno je u tijeku rad na muzeološkoj koncepciji i na arheološkom parku. A da li se ovaj put dovoljno misli i na arheološku čuvaonicu?

Archaeological depository in Virovitica

Observing the emergence and development of the archaeological depository at the City Museum in Virovitica we are learning a lot about the development of archaeology in Virovitica. Since its foundation in 1953, the Museum is located in Pejačević Castle.

Gradually expanded the museum space was intended for a mostly permanent exhibition setting. For archaeological depository there was an unused and inadequate space that we adapted to the needs.

Currently the baroque classicist castle is renewed with money from European funds.

At the same time work on the museum concept and on the archaeological park is ongoing.

If this is the case with the archaeological depository, this is a question.

MAGDALENA GETALDIĆ & FILIP TURKOVIĆ-KRNJAK

**Gliptoteka HAZU, Medvedgradska 2, Zagreb /
Glyptothèque CASA**

► Povijesno značenje Gliptoteke HAZU u očuvanju kiparske baštine

Uloga Gliptoteke HAZU kao muzejske ustanove od povijesnog je značenja u očuvanju kiparske baštine kako kroz izradu sadrenih odljeva pojedinih spomenika tako i čuvanjem originalnih skulptura i spomenika javne plastike koji su zbog raznih okolnosti uklonjeni, a brigom muzeja sačuvani od propadanja i uništenja.

Na primjerima iz fundusa u izlaganju ćemo pokazati kako su muzealizacijom brojne skulpture očuvane, a izradom sadrenih odljeva brojnim djelima naše kiparske baštine sačuvani njihovi povijesni slojevi i povijesno- umjetničke kvalitete.

Osim navedenih metoda zaštite, Gliptotetka posljednjih nekoliko godina aktivno radi na digitalizaciji građe, sudjeluje u razvoju repozitorija digitalne zbirke HAZU i uključena je u Europeanu, pa i na taj način, slijedeći suvremeni pristup baštini, čuva izvornike te omogućava znanstveno istraživački rad i nove spoznaje o djelima naše kulturne baštine u virtualnom okruženju.

Historical significance of the Glyptothèque CASA in preservation of sculptural heritage

Glyptothèque CASA has a historical role in preservation of sculptural heritage through production of plaster casts of individual monuments, as well as through preservation of original sculptures and public monuments, many of which found a safe place from destruction in this institution after they were removed from the public space for various reasons.

Through the examples from our collection we will show how numerous sculptures are preserved through the musealisation, and how production of plaster casts preserved many works of our sculptural heritage and their historical-artistic quality.

Glyptothèque has for the last few years actively worked on digitization, it has participated in development of a digital repository of the Croatian Academy of Sciences and Arts, and is involved in Europeana. Following those contemporary approaches to heritage, original art is preserved, scientific research is enabled, and new insights are gained about works of our culture in the virtual environment.

VILMA BARTOLIĆ

**Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Dolac 1/II, Rijeka /
Museum of Modern and Contemporary Art, Rijeka**

► Slovo zakona u zaštiti kulturnih dobara – primjeri iz muzejske prakse

Referirajući se na Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara obaveza je muzeja da u slučaju poduzimanja bilo kakvih radnji na kulturnom dobru koje bi mogle prouzročiti njegove promjene, misleći pri tome prvenstveno na konzervaciju i restauraciju, ishodi odobrenje od nadležnog tijela. Iako je citiranim postupkom cilj zaštititi umjetnine od neprofesionalnih intervencija, u svakodnevnoj muzejskoj praksi nailazi se na situacije kada se postavlja pitanje štitimo li doista muzejske predmete pridržavajući se Zakona. Na koje sve poteškoće muzej nailazi, treba li pojedine zakonske regulative prilagoditi i usuglasiti sa specifičnostima muzejskih zbirki, a sve u cilju što bolje skrbi o radovima, prikazati će se kroz primjere konzervatorsko-restauratorskih postupaka Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci.

Letter of the law in the protection of cultural property - examples from the museum practice

Pursuant to the Act on the Protection and Preservation of Cultural Goods, in case of conducting any activity on a cultural property that may affect that property in any way, primarily during conservation and restoration procedures, the Museum's obligation is to obtain permission from a competent body. The aim is to protect the artwork from nonprofessional interventions, but in everyday practice situations occur in which we have to ask ourselves if we truly protect the museum items in accordance with the aforementioned act. The examples of conservation and restoration procedures of the Museum of Modern and Contemporary Art in Rijeka will show the difficulties that the museum faces in these processes, raising the question of whether certain acts and regulations need to be modified and adjusted to the specificities of the museum's collections, with the aim of providing the best protection to the museum's items.

IVA VALIDŽIJA¹ & GORAN ZLODI²

¹Muzejski dokumentacijski centar, Ilica 44/II, Zagreb /
Museum Documentation Center

²Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, Zagreb/
Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb

► Deset godina utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke

Ove godine navršava se desetljeće od prve sjednice povjerenstva za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke.

Ovim izlaganjem želimo upoznati stručnu javnost koji su preduvjeti za registraciju zbirke morali biti zadovoljeni, koliko je zbirki u 10 godina djelovanja Povjerenstva registrirano, važnost i značaj registriranih zbirki, te s kojim problemima se u postupku registracije Povjerenstvo i stručna javnost susrela.

Ten years of determining the properties of cultural property for museum and gallery collections

A decade has passed from the first session of the Commission for establishing the properties of the cultural heritage for the museum and gallery collections.

With this presentation, we would like to introduce the professionals which requirements must be met for registration of collections, how many collections have been registered in the ten years since the Commission started with its work, which are the importance and significance of the registered collections, and what are some of the problems that the Commission and the professionals encountered in the registration process.

MR.SC. JANJA JUZBAŠIĆ

**Zavičajni muzej Stjepan Gruber, Savska 3, Županja /
Stjepan Gruber Native Museum**

► Od muzejske dokumentacije do komunikacije; uloga muzejske dokumentacije u organizaciji edukativnih programa (radionica) u muzejima

Podatci o održavanju različitih etnoloških i drugih radionica unutar muzeja pokazali su kako se na temelju sačuvane građe u muzejima i galerijama mogu postići dobri rezultati u promociji baštine. Ovakvim načinom rada, učenje o baštini postaje dinamičnije i zanimljivije, za razliku od klasičnog teorijskog prenošenja znanja. Osim razvoja ljudske kreativnosti, različite edukacijske radionice podižu kvalitetu i kvantitetu kulturnih, ali i turističkih sadržaja unutar lokalne zajednice. Temeljna zadaća kustosa pri osmišljavanju radionica je ispitati postojanost relevantnih podataka o temi koja bi se potencijalno obrađivala na radionicama u muzeju. U tom dijelu priprema, najbolje se očituje u kojoj je mjeri pojedina tema unutar muzejske ustanove obrađena te dokazuje može li se na adekvatan način prenijeti sakupljena muzejska građa.

From museum documentation to communication; the role of museum documentation in organising educational programs (workshops) in museums

The data on holding different ethnological and other workshops in museums have shown that great results in promotion of heritage can be achieved based on the preserved artifacts in museums and galleries. This way of learning about heritage is more dynamic and interesting, unlike classic theoretic transfer of knowledge. Besides development of human creativity, different educational workshops raise quality and quantity of cultural, but also touristic contents within the local community. Curator's basic task when designing a workshop is to investigate the existence of relevant data on the theme which would be potentially handled in a workshop in the museum. In that stage of planning, it is best seen to what extent is each theme within the museum dealt with, and proved is it possible to transfer the collected museum material in adequate way.

TIHOMIR TUTEK

**Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Muzejski trg 1, Rijeka /
Maritime and History Museum of the Croatian Littoral**

► Prelazak s lokalne na web aplikaciju za invertiranje

Prednosti web aplikacije u odnosu na lokalnu su brojne, a kao najznačajnije valja izdvojiti mobilnost (mogućnost rada s bilo koje lokacije na kojoj je omogućen pristup internetu), rad s različitih platformi (na bilo kojem operativnom sustavu koji ima web browser), niže troškove održavanja te otvorenost odnosno mogućnost povezivanja s drugim aplikacijama i bazama podataka (semantički web). Također, web aplikacija omogućuje mijenjanje podataka vidljivih krajnjem korisniku u stvarnom vremenu (front end), dok se nedostaci u odnosu na lokalnu svode uglavnom na sigurnost i downtime servera ili internetske veze. Zbog brojnih prednosti koje web aplikacija ima u odnosu na lokalnu smatram da je takav način vođenja dokumentacije budućnost muzejske struke, osobito ukoliko u sastavu muzeja djeluju dislocirane zbirke.

Switch from local to web application for inverting

The advantages of a web application compared to the local are numerous, and some of the features like mobility (the ability to work from any location where you can connect to the internet), work from any platform (on any operating system that has a web browser), lower costs Maintenance, openness or connectivity with other applications and data (semantic web). Also, the web application has the ability to modify the data to the end user in the front end, while the disadvantages compared to local ones are mainly related to security and downtime servers or internet connections. Due to the high number of web application advantages over the local one, switching to such a mode is only a matter of time, especially if the dislocated collections are part of the museum.

TONČIKA CUKROV

**Muzejski dokumentacijski centar, Ilica 44/II, Zagreb /
Museum Documentation Center**

► Računalna obrada građe u Zbirci muzejskih plakata MDC-a

Iako je s početkom 1990.-ih započeto s računalnom obradom Zbirke muzejskih plakata MDC-a, o cjelovitijoj obradi može se govoriti tek od 2010.-ih. Zbirka danas broji cca 18.000 zapisa u muzejskom informacijskom sustavu M++, integriranom računalnom programu, u kojem se obrađuje.

Računalna obrada muzejskih plakata je specifična s obzirom da je riječ o građi koja daje informacije o događanjima u muzejima. Bliska je bibliotekarskoj obradi neknjižne građe, ali sa specifičnostima koje nastaju zbog njenog karaktera. Zbirka je registrirana kao muzejska građa. Obrada informacija te građe nema standardizirano nazivlje, pa oblikovani podaci u bazi nude zanimljiv uvid u njenu obradu. Prezentirat će se primjeri godišnje produkcije muzeja (2016.) koji se odnose na neke elemente opisa: vrstu, naslov, stvaratelja i ulogu te tematske odrednice. Svi upisani podaci koji će se prezentirati pretraživi su, pa rezultati pretrage nude zanimljive korisničke mogućnosti.

Computer processing of materials in the Museum Posters Collection of the MDC

Although a start was made to computer processing of the Museum Posters Collection of the MDC in the 1990s, it is possible to talk of any very complete processing only from the 2010s. Today the collection has about 18,000 files in the M++ museum information system, the integrated computer programme in which it is processed.

Computer processing of museum posters is specific inasmuch as this is a kind of material that gives information about events in museums. It is close to library treatment of non-book material, but with specific features deriving from its character. The collection is registered as museum material. The processing of this material does not as yet possess a standardised terminology, and the data formed in the database provide an interesting insight into the processing. A presentation will be made of examples of a year's production of museums (for 2016) that relate to some elements of the description: kind, title, creator and role as well as thematic definitions. All the data entered that will be presented are searchable, and the results of a search provide interesting possibilities for users.

JASMINKA MESARIĆ

Muzej likovnih umjetnosti, Europska avenija 9, Osijek / Gallery of Fine Arts Osijek

► Topoteka: digitalno pamćenje – primjena u muzejima

Digitalna platforma Topoteka rezultat je međunarodnog projekta co:op - "Community as Opportunity – the Creative Users' and Archives' Network" financiranog iz programa Kreativna Europa. Topoteka je digitalna platforma za obradu i javni pristup digitaliziranom arhivskom gradivu koje se nalazi u privatnom posjedu. Ovaj četverogodišnji projekt posvećen je promicanju arhivskih aktivnosti i osiguravanju dostupnosti arhivskoga gradiva korištenjem prednosti digitalnih tehnologija.

Premda je Gradski arhiv Budimpešte voditelj projekta Topoteka rezultati ovog projekta doprinose široj europskoj zajednici u aktivnom povezivanju „stvaratelja povijesti“ s ustanovama koje čuvaju povijesne izvore.

Hrvatska iskustva pokazala su kako projekt Topoteka svoju primjenu u muzejima može ostvarivati dvojako: a) arhiviranjem arhivske/muzejske građe (primjer Topoteke Vukovar) i b) arhiviranjem događaja organiziranog u muzeju (primjer Topoteke Vilijun). Arhiviranjem lokalnih događanja organiziranih u muzeju proširuje se temeljna aktivnost muzeja, u aktivnost muzeja uključuju se pojedinci koji donose arhivsko gradivo u privatnom vlasništvu čijim će digitaliziranjem biti omogućeno postavljanje na mrežne stranice Topoteke.

Topotheque: digital memory – application in museums

The Topotheque digital platform resulted from the international co:op project - "Community as Opportunity – the Creative Users' and Archives' Network" - the Creative Europe funded program. It is a digital platform for processing and giving public access to privately owned digitized historical sources. This four-year project is dedicated to the promotion of archival activities and enabling access to historical sources by embracing the advantages of digital technology.

In spite of the fact that the Budapest City Archives is the head of the Topotheque project, its results contribute to the broader European community in establishing active connections between "history makers" and institutions preserving historical sources.

The Croatian experience showed that the application of the Topotheque project in museums is twofold: a) by archiving historical/museum material (example of Vukovar Topotheque) and b) by archiving an event held at the museum (example of Vilijun Topotheque). Archiving local events organized at the museum expands the fundamental museum activity, whereby individuals become involved in the museum activity contributing with their private historical material whose digitalization will enable it being set up on the Topotheque webpages.

BORUT KRUŽIĆ

Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka / Natural History Museum Rijeka

► Sustav upravljanja zbirkama prirodoslovnog muzeja Rijeka – 10 godina poslije

Prirodoslovni muzeja Rijeka od 2007. godine koristi sustav upravljanja zbirkama koji je baziran na Filemaker platformi. Sustav je zamišljen i stvaran na način da se za upravljanje pojedinom zbirkom koristi baza prilagođena zahtjevima znanstvene discipline voditelja zbirke, a da istovremeno služi kao katalog zbirke, te zadovoljava zakonske okvire muzejske struke. Tijekom deset godina korištenja sustava, praćenja rada i navika korisnika, poboljšali smo pojedine module, osmisli novo sučelje i nove mogućnosti kako bi se unaprijedio i olakšao posao muzejskih stručnjacima koji su se mogu više usmjeriti na stručnu i znanstvenu obradu građe, a da pritom istovremeno imaju potpunu mogućnost upravljanja zbirkom. U radu će biti prezentiran konkretan primjer iz Zbirke mekušaca.

Natural History Museum Rijeka Collections Management System - ten years later

Since 2007, Natural History Museum Rijeka uses a custom-made Collection Management System based on relational databases created in FileMaker database platform. System is designed and developed to facilitate the work of the Museum experts who can focus more on professional and scientific work, rather on the administration. During ten-year period we have been tracking the users work and their habits to improve modules and to develop the new database layout to gain new database possibilities. The improved system will be presented using a example from the museum Mollusc collection.

JOSIP BOBAN & SANJA VRGOČ

**Prirodoslovni muzej i zoološki vrt, Kolombatovićevo šetalište 2, Split /
Natural History Museum and Zoo, Split**

► Upotreba kompjuterskog programa ImageJ pri obradi muzejskih zbirki

Kompjuterski program ImageJ je alat koji nam može pomoći u svakodnevnim muzejskim poslovima. U ovom radu smo prikazali rad s ImageJ programom na različitim muzejskim zbirkama. Ukupno je izmjereno 55157 primjeraka iz dvije zbirke. U radu su korišteni primjerci iz ihtiološke i malakološke zbirke Prirodoslovnog muzeja u Splitu. Ukupno je fotografirano, prebrojeno i izmjereno 1025 inventarnih brojeva uz pomoć ImageJ programa.

The application of ImageJ software in museum collections analysis

ImageJ computer software is powerfull tool that helps in everyday museum work. In this report we presented working on museum specimens of various museum collestions with this software. In total, we measured 55157 specimens from two collections. Specimens from ichthyology and malacology collections were used in this report. Total of 1025 inventory designations were photographed, counted and measured.

ANA ŠESTAK

**Muzej Međimurja Čakovec, Trg Republike 5, Čakovec /
Museum of Međimurje, Čakovec**

► Edukativna djelatnost u muzeju – primjer Muzeja Međimurja Čakovec

Muzej Međimurja Čakovec od 2013. godine intenzivno radi na razvijanju edukativnih programa za vrtiće, osnovne i srednje škole. Edukativno-kreativnim radionicama, predavanjima i kulturnim događanjima nastoji se na zabavan i zanimljiv način upoznati djecu s poviješću zavičaja te kod njih razviti svijest o bogatstvu kulturne baštine. Također raznim interdisciplinarnim projektima i dobrom suradnjom s obrazovnim institucijama nastoji se izvanučioničkom nastavom olakšati usvajanje prenatrpanog i često suhoparnog školskog gradiva, ali stvoriti publiku koja će razviti naviku posjećivanja muzeja.

Edukativne radionice i tematska predavanja postaju sve više zanimljivi i grupama izvan Međimurske županije, a pilot projektom izdavačke kuće „Školska knjiga“ pod nazivom „Hrvatske muzejske zbirke kroz proširenu i virtualnu stvarnost u suvremenoj nastavi 21. stoljeća“ Muzej Međimurja i Stari grad Čakovec postat će sastavni dio e-udžbenika i e-priručnika za nastavu povijesti u osnovnim školama.

Educational activity in the museum - example of the Museum of Međimurje Čakovec

The Museum of Međimurje Čakovec has been intensively working since 2013 to develop educational programs for kindergartens, primary and high schools. Through educational-creative workshops, lectures and cultural events they try to introduce local history to children in a funny and interesting way and develop awareness for the richness of cultural heritage. Also, with various interdisciplinary projects and good cooperation with educational institutions, they try, through extracurricular activities, to make learning of overcrowded and often coarse school materials easier and also create the audience that will evolve the habit of visiting museums.

Educational workshops and thematic lectures are becoming more and more interesting for groups outside the Međimurje County and by pilot project of the publishing house „Školska knjiga“ entitled “Croatian Museum Collections through Expanded and Virtual Reality in Contemporary Education of the 21st century”, The Museum of Međimurje and the Old Town of Čakovec will become an integral part of e-textbooks and e-manuals for teaching history in primary schools.

MARIJA SORIĆ

Croglobal, Lastovska 2a, Zagreb / Croglobal

► Edukativno pomagalo Tražilica igralica

Tema ovog rada je inovativno edukativno muzejsko pomagalo koje za cilj, uz edukaciju, ima smanjenje neusklađenosti između dva faktora koji aktivno sudjeluju u obrazovnom procesu djeteta, onom nastavnom - škola, i onom vannastavnom - muzej. Edukativno pomagalo je kreirano tako da je primjenjivo u bilo kojem muzeju, galeriji, arheološkom nalazištu, spomeniku kulture, ali i u urbanim sredinama koje ponekad igraju ulogu muzeja. Pomagalo ostavlja prostor nastavnicima, kustosima te muzejskim pedagozima za kreativnost, inovativnost, ali i za nužnu suradnju kroz prethodno usuglašavanje oko obrazovnih ciljeva i zadataka. To se postiže tako što nastavnik i kustos i/ili muzejski pedagog unaprijed odabiru predmete muzejskog postava ili određenih dijelova ili detalja nekog predmeta ili spomenika koji će se naći na pomagalu, a na koje se dijete treba fokusirati. Odabir predmeta mora biti u skladu s kurikulumom odnosno s nastavnim planom i programom. Ovdje je naglasak stavljen na dijete jer je pomagalo prvenstveno kreirano kako bi se dijete moglo zabaviti i kroz zabavu učiti, neopterećeno faktografskim podacima i gomilom predmeta unutar nekog muzejskog postava, lokaliteta ili gradske jezgre. Dijete u muzejski prostor ili lokalitet ulazi s jasnim, prethodno određenim zadacima koji su mu uvodno prezentirani kao igra - u potrazi za blagom, u kojoj je dijete lovac, a muzejski predmeti blago. Po svakom uspješno završenom lovu, lovac dobiva za nagradu blago pa tako i u ovom slučaju. Blago je sastavni dio svakog edukativnog pomagala koje dijete dobiva na kraju završenog zadatka u obliku njemu korisnog predmeta koje je u direktnoj vezi s muzejskim predmetima gdje je određeno pomagalo primijenjeno.

Educational tool Seek and play

The theme of this paper is an innovative educational museum tool aimed at reducing the mismatch between the two factors that actively participate in the child's educational process, the school, and the museum. Educational tools are created so that it is applicable to any museum, gallery, archeological site, cultural monument, but also in urban environments that sometimes play the role of a museum. The tool leave room for teachers, curators and museum pedagogues for creativity, innovation, but also for the necessary collaboration through prior harmonization of educational objectives and tasks. This is achieved by choosing a teacher's and curator's and / or museum pedagogues in advance to select items of a museum post or certain parts or details of a subject or monument to be found on the tool and to which the child should focus. The course selection must be in accordance with the curriculum, ie with the syllabus. Here the emphasis is placed on the child because the tool is primarily designed to allow the child to have fun through learning fun, unloaded with factum data and a bunch of items within a museum setup, location or city core. A child in a museum space or a locality enters clear, predetermined tasks presented to him as a game - treasure hunt where a child is a hunter, and museum items are treasured. For each successfully completed hunt, the hunter gets the treasure prize so in this case as well. Treasure is an integral part of every educational tool that a child receives at the end of a completed assignment in the form of a useful item that is directly related to museum objects where the tool was applied.

KRISTINA DELALIĆ VETENGL

Muzej likovnih umjetnosti, Europska avenija 9, Osijek / Gallery of Fine Arts Osijek

► Ljetni atelje - Proučavanje i istraživanje umjetnina kroz igru

Muzej likovnih umjetnosti posebnu pažnju posvećuje uključivanju najmlađih posjetitelja u edukativne programe. Jedan od njih su radionice Ljetni atelje, osmišljen za istraživanje i prezentaciju umjetnina kroz igru i zabavu u slobodno vrijeme ljetnih praznika. Kroz osam tjedana i isto toliko različitih interdisciplinarnih radionica koje su vodili vanjski suradnici – umjetnici, muzejski preparator i muzejska pedagoginja 136-ero djece provelo je praznike u sigurnom i kreativnom okruženju MLU-a. Umjetnička djela stvarali su od ponedjeljka do četvrtka, a svaki petak održana je izložba koju su posjetili roditelji i drugi članovi obitelji. Osim što je obogatio ponudu edukativnih sadržaja, program Ljetnog ateljea omogućio je polaznicima stjecanje praktičnog iskustva u otkrivanju različitih likovnih područja, te upoznavanje i samostalno proučavanje umjetnina.

Summer Atelier - Studying and researching artworks through play

The Museum of Fine Arts gives a very special attention to engaging the youngest visitors in their educational programs. One of these is the workshop entitled the Summer atelier, envisaged to research and present artworks through play and fun during the school summer holidays. In the course of eight weeks and the same number of interdisciplinary workshops held by external collaborators – artists, the museum preparator and the museum educator 136 children spent their holidays in the safe and creative environment of the Museum of Fine Arts. The artworks were created daily from Monday to Thursday, and every Friday exhibition for parents and family members was held. Besides delivering enriched educational content, the Summer atelier program enabled participants to acquire practical experience while discovering different arts areas, familiarize themselves with works of art and observe them independently.

MARTA BLAŽEVIĆ, ANITA HODAK, NADIA DUNATO PEJNOVIĆ & ŽELJKA MODRIĆ SURINA

Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka / Natural History Museum Rijeka

► Budi i ti DINOlog

Budi i ti DINOlog je edukativni program u sklopu najveće putujuće izložbe dinosaura južne Zemljine polutke Divovi Patagonije i izložbe Terenski dnevnik jednog paleontologa, koja otkriva svijet na širem riječkom području u doba vladavine dinosaura, u kojem djeca postaju kustosi paleontolozi na jedan dan. Kroz 6 tematskih radionica prilagođenih grupnim posjetima djece predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske dobi te osobama s posebnim potrebama uz 30 različitih radionica namijenjenih obiteljima s djecom u individualnim posjetima, program predavanja prilagođena stručna vodstva, nastojali smo djeci i odraslima približiti svijet pradavnih gmazova. Između fantastičnih eksponata u prirodnoj veličini, znanosti i brojnih predrasuda, popularnosti dinosaura i financijskih izazova, uz puno volje i puno kiše, održano je ukupno 138 radionica, 330 vodstava i 10 predavanja.

Be a DINOlog

Be a DINOlog is an educational program as part of the largest traveling exhibition of the Southern hemisphere dinosaurs, Giants of Patagonia, and the exhibition Field journal of a paleontologist, an exhibition about life that existed in our region at the time of dinosaurs, where children become paleontologists for a day. Through 6 thematic workshops targeted to the group visits of preschool, elementary and high school children and people with special needs with 30 different workshops aimed at families with children in individual visits, a tailor-made lecture program, we have endeavored to bring the world of ancient reptiles closer to children and adults. A total of 138 workshops, 330 lessons and 10 lectures were held between fantastic life size exhibits, science and numerous prejudices, the popularity of dinosaurs and financial challenges, with lots of will and plenty of rain.

MIRJANA RAKOČEVIĆ

**Narodni muzej Beograd, Trg republike 1a, Beograd, Srbija /
National Museum in Belgrade**

► Uloga medjunarodne saradnje i umrežavanja u kulturi u razvoju evropske kulturne saradnje

Intenzivno povezivanje institucija kulture, u domenu međunarodne saradnje, osim doprinosa kvalitetu umrežavanja, pokretljivosti i razvoju kulturoloških tokova Evrope, doveo bi i do promena u načinu rada, strukturi, kao i u tretmanu rešavanja stručne i naučne problematike, interdisciplinarnom pristupu i izmenama metodologije. Kako bi se institucije "snašle" u datim okolnostima, kakvim evaluacijama i promenama kojih modela, pitanja su za nastanak drugih radova. Proces mobilnijeg umrežavanja i povezivanja delatnosti i ponude evropskih institucija je neopoziv, jer potrebe i aktuelna dešavanja ukazuju na to. Isto upućuje na definisanje pragmatičnijih i jasnijih tokova koji vode daljem razvoju evropske kulturne saradnje, putem produktivne komunikacije i finalnih projekata. Ovaj rad tretira tek jednu vizuru uključivanja evropskih kulturnih institucija u ovaj dugoročan proces.

Role of international collaboration and networks in development of European cultural cooperation

Intensive linking of cultural institutions in the field of international cooperation contributes to the quality of networking, mobility to the development of cultural streams of Europe and leads to changes in the mode structure in the treatment of solving technical and scientific problems, interdisciplinary approach and methodology changes. How will the institutions "manage with it, by which evaluations and models, questions are for future works. Process of more mobile networking and linking activities and offers of the European institutions is irrevocable, because the needs and current developments indicate so. The same leads to defining more pragmatic and clear streams aimed to the further development of cultural cooperation through more productive communication and final projects. This work deals with one vision of involvement of European cultural institutions in the long-term process.

JASMINKA NAJČER SABLJAK¹ & SILVIJA LUČEVNJAK²

¹Umjetnička akademija Osijek, Ulica kralja P. Svačića 1/f, Osijek /
Academy of Arts in Osijek

²Zavičajni muzej Našice, Trg dr. Franje Tuđmana 5, Našice/
Našice Local History Museum

► Eltzovi u Vukovaru – Vukovar u Burgu Eltz : zbirke u kontekstu međumuzejske i međunarodne suradnje

Najznačajniji posjedi grofovske obitelji Eltz bili su Vukovar u Hrvatskoj, a u Njemačkoj Eltville i Burg Eltz. Burg Eltz se izgrađivao od romanike do historicizma, a danas se ubraja među najpoznatije njemačke kulturne spomenike i vrlo posjećenu destinaciju s bogatim muzejskim zbirkama koje čuvaju obiteljsku memoriju. U stalnom postavu nalazi se i tzv. Vukovarska soba, a u interijeru niz detalja podsjeća na nositelje njegove najznačajnije obnove, Karla Eltza i suprugu Ludvinu rođ. Pejačević. Oni su zaslužni i za historicističku obnovu vukovarskog dvorca, koji od kraja 19. stoljeća ima današnji izgled s istaknutim dvojnim obiteljskim grbom na fasadi. Zanimljivo je usporediti kako se povijest obitelji Eltz prezentira u muzeološkoj praksi Dvorca Eltz, a vukovarski posjed u Burgu Eltz. Zbirke na kojima se temelje ove prezentacije komplementarne su i povijesno-umjetnički povezane, pa otvaraju mogućnost međumuzejske i međunarodne suradnje.

The Eltz Family in Vukovar – Vukovar in Burg Eltz : Museum Collections in the Context of an Inter-museum and International Cultural Cooperation

The most significant estates of the Count family Eltz included Vukovar in Croatia, and both Eltville and Burg Eltz in Germany. The Burg Eltz had been under construction since the Romanesque until the period of Historicism, while today it is perceived as one of the most well-known parts of German cultural heritage as well as a very popular destination boasting many rich museum collections which preserve the family memory. The museum's permanent exhibition features the so-called Vukovar room, and the interior is decorated with many details reminding us of those responsible for its most significant restoration, Karl Eltz and his wife Ludvina (née Pejačević). Apart from this, they are also responsible for the historicist-style restoration of the Vukovar castle, which has kept its appearance since the end of the 19th century. This includes the family's double coat of arms prominently situated on its facade. It is interesting to compare the way in which the history of the Eltz family is kept in the museological practice of Castle Eltz and how the Vukovar estate is presented in the Burg Eltz museum. The collections upon which these depictions depend are complementary while also being related in terms of art and history, therefore presenting the opportunity for an inter-museum and international cooperation project.

IVONA ORLIĆ¹, IVANA VUKOVIĆ² & ŽELJKA PETROVIĆ OSMAK³

¹ Etnografski muzej Istre, Trg istarskog razvoda 1275, br.1, Pazin /

Etnographic Museum of Istria

² Etnografski muzej Split, Iza Vestibula 4, Split / Etnographic Museum Split

³ Etnografski muzej u Zagrebu, Trg Mažuranića 14, Zagreb /

Etnographic Museum in Zagreb

► Tri hrvatska etnografska muzeja – o obitelji kroz zbirke gospodarstva

Spajanje triju etnografskih muzeja iz Hrvatske; Etnografski muzej Istre, Etnografski muzej Split i Etnografski muzej u Zagrebu zamislile smo povezati putem izložbe koja će pričati priče o obitelji kroz zbirke koje sadrže predmete tradicijskog gospodarstva. Zašto smo odabrale obitelj?

Obitelj predstavlja bazičnu ljudsku zajednicu i nukleus društva koji povezuje različite generacije i unutar koje se definiraju određene uloge koje će se kasnije tijekom života mijenjati ili zadržavati ovisno o kulturnim, sociološkim i biološkim čimbenicima ove male društvene zajednice.

Naime riječ je o temi koja je uvijek interesirala etnologe i etnografe koji su svoj istraživački rad o životu u obitelji predstavljali sustavno ili sporadično u raznim etnografskim tekstovima, ali muzeološki ova tema dosad nikad nije bila obrađivana. Također je riječ o temi koja predstavlja složen višeznačan fenomen kojemu je moguće pristupiti kroz razne prizme. Stoga smo mi, kao etnologinje i kustosice koje u svojim matičnim muzejima vode zbirku gospodarstva, odabrale onu radnu (i rodnu) prizmu želeći predstaviti temu kroz gospodarski aspekt te radne uloge koje su se mijenjale tijekom godina i koje su definirale određene odnose unutar obitelji, a potom i unutar određenih društvenih zajednica.

Smatrajući tradicijske gospodarske grane neizostavnim egzistencijalnim elementom svake obitelji, odlučile smo predstaviti predmete iz svojih zbirki upravo kroz radne uloge dodijeljene svim članovima obiteljskih zajednica od kraja 19. do druge polovine 20. stoljeća, koncentrirajući se upravo na vremensko razdoblje koje možemo predstaviti predmetima iz naših zbirki. To su predmeti koji se vezuju uz slijedeće tradicijske gospodarske grane koje su se njegovala u različitim dijelovima RH: poljoprivreda i zemljoradnja, stočarstvo, maslinarstvo, vinogradarstvo, ribarstvo i pčelarstvo.

S obzirom da iste gospodarske grane nisu bile zastupljene u svim dijelovima RH upravo ovakav izložbeni projekt koji povezuje tri etnografska muzeja i njihove zbirke koje sadrže predmete o tradicijskom gospodarstvu iz različitih regija i lokaliteta unutar RH, može ispričati priče o obiteljima, načinima na koji su obitelji preživljavale obavljajući određene gospodarske djelatnosti te društvenim promjenama koje su utjecale na način gospodarenja zemljom, stokom i imovinom a koje su kao posljedicu imale i promjene na samu strukturu obiteljskih zajednica i međuobiteljskih odnosa.

Three Croatian Ethnographic Museums - Family through economic collections

Cooperation of three Croatian ethnographic museums; The Ethnographic Museum of Istria, the Ethnographic Museum of Split and the Ethnographic Museum in Zagreb has been conceived through an exhibition that would represent family stories through collections containing objects connected with the traditional economy. Why choose the family?

Family represents a basic human unit and a nucleus of society that connects different generations and defines certain roles that change later in life or are retained depending on the cultural, sociological and biological factors the unit in question. Namely, it is a theme that has always been of interest to ethnologists and ethnographers who have systematically or sporadically researched family life in various ethnographic texts, but family as a museum theme has never been fully explored. It represents a complex multifaceted phenomenon that can be accessed through various aspects. For this reason, we, as ethnologists and curators responsible for economic collections in their respective museums have chosen the work (and gender) roles, wanting to represent the theme through the economic aspect and the working roles that have changed over the years and defined certain relationships within the family, and within certain social communities, as well. Considering the traditional economic branch as an indispensable existential element of every family, we decided to present items from collections through the work roles that were assigned to all family members from the late 19th to the second half of the 20th century. The items represented were in relation to the following traditional economic branches that have been cultivated in different parts of Croatia: agriculture, livestock breeding, olive growing, viticulture, fishing and beekeeping.

Since all branches of traditional economy were not present in all parts of Croatia, this exhibition project connects three ethnographic museums and their collections, containing traditions from different Croatian regions through stories about families. It explores the ways in which families survived by carrying out certain economic activities, together with social changes that influenced the way how the land, livestock and property were management, which later influenced the very structure of family units and inter-family relations.

MARIN PINTUR

Hrvatski muzej turizma, Park Angiolina 1, Opatija / Croatian Museum of Tourism

► Projekt "Grad gost u Hrvatskom muzeju turizma"

Hrvatski muzej turizma, koji je specijalizirana muzejska ustanova nacionalne razine koja prikuplja, čuva, istražuje i prezentira materijalnu i nematerijalnu baštinu turističkog sadržaja, pokrenuo je u 2017. godini projekt "Grad gost u Hrvatskom muzeju turizma". Osnovna ideja ovog projekta jest da se u Opatiji, gradu koji predstavlja nukleus turističkih početaka u Hrvatskoj, predstave gradovi i manja mjesta na čiji je razvoj presudno utjecao razvitak turističke djelatnosti. Potrebno je podsjetiti se kako je nastajao i razvijao se turizam u Hrvatskoj koji je danas postao naša glavna gospodarska grana. Kvalitetu projekta je prepoznalo i Ministarstvo kulture koje je izdvojilo određena sredstva za financiranje projekta. Projekt, čiji je autor dokumentarist Marin Pintur, ukazati će na sličnosti i razlike u nastajanju i razvitku turizma na hrvatskom prostoru. Tijekom ove, početne godine, u Hrvatskom muzeju turizma su se predstavili Cres s izložbom "Pozdrav iz Cresa", Lošinj s izložbom "Lošinjski hoteli, pansioni i lječilišta 1887. – 2012" i Baška s izložbom o počecima i razvoju turizma u tom mjestu na otoku Krku. Plan je da se projekt nastavi i dalje, te su u tom smjeru već pokrenuti određeni dogovori sa zainteresiranim institucijama.

The project of the guest city at the Croatian Museum of Tourism

The Croatian Museum of Tourism, a specialized museum of national level that collects, conserves, explores and presents the material and immaterial heritage of tourist content, launched during 2017. the project "Guest City at the Croatian Museum of Tourism".

The basic idea of this project is that in Opatija, the city that represents the nucleus of tourist beginnings in Croatia, the cities and smaller places are presented, whose development has crucially influenced the development of tourist activity. It should be recalled how tourism in Croatia developed and today has become our main economic branch. The quality of the project was also recognized by the Ministry of Culture, which allocated certain funding for the project.

The project, written by documentary Marin Pintur, will point to similarities and differences in the emergence and development of tourism in Croatia.

During this initial year at the Croatian Museum of Tourism, Cres was presented with the exhibition "Greeting from Cres", Lošinj with the exhibition "Lošinj Hotels, Pensions and Spas 1887 - 2012" and Baška with the exhibition on the beginnings and development of tourism in this place at island of Krk.

The plan is for the project to continue, and in that direction already initiate certain agreements with the interested institutions.

MAŠA HRUSTEK SOBOČAN

**Muzej Međimurja Čakovec, Trg Republike 5, Čakovec /
Museum of Medjimurje Čakovec**

- Projekt pHisCulture u međumuzejskoj i međudržavnoj suradnji Muzeja Međimurja Čakovec (HR) i Pomurskog muzeja Murska Sobota (SLO)

Muzej Međimurja Čakovec pokrenuo je i proveo projekt pHisCulture, djelomično financiran od strane EU. Na projektu su osim vodećeg partnera Muzeja Međimurja sudjelovali i: Pomurski muzej Murska Sobota iz Slovenije, Gospodarska škola iz Čakovca i Srednja škola Prelog. Muzejski stručnjaci udruženi s profesorima i učenicima srednjih strukovnih škola zajednički su znanstveno i praktično istražili i rekonstruirali vremenski period Fin de siècle u Čakovcu i Murskoj Soboti. Projekt je rezultirao dvjema izložbama i dodatnim programom u vidu cjelodnevnih edukacija i konkretnog sudjelovanja profesora i učenika navedenih škola u javnoj prezentaciji perioda putem modne revije replika povijesnih kostima i kulinarske prezentacije starih jela prema istraženim receptima tog razdoblja. Projekt se pokazao uspješnim i jedinstvenim u kombinaciji međumuzejske, međuinstitucionalne i međudržavne suradnje.

Project pHisCulture in inter-museum and inter-state cooperation of the Museum of Medjimurje Čakovec (CRO) and Pomurje Museum Murska Sobota (SI)

The Museum of Medjimurja Čakovec from Croatia has launched and implemented the project pHisCulture, which was partly financed by the EU. Apart from the leading partner of the Museum of Medjimurje, the project partners were: the Pomurje Museum Murska Sobota from Slovenia, the School of Economics in Čakovec and the Prelog High School from Croatia. Museum experts associate with teachers and students of secondary vocational schools have jointly and scientifically investigated and reconstructed the time period of the Fin de Siècle in Čakovec and Murska Sobota. The project resulted in two exhibitions and additional programs in the form of education and participation of professors and students of the aforementioned schools in the public presentation of the period through a fashion show of historical costume replicas and culinary presentations of the old dishes according to historical recipes. The project proved to be a successful and unique combination of inter-museum, inter-institutional and inter-state cooperation.

SANJA ACALIJA

**Muzej grada Kaštela, Dvorac Vitturi, Lušiško Brce 5, Kaštel Lukšić /
Kaštela Municipal Museum**

► Izložba „Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho“

Izložba Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho nastala je kao rezultat višegodišnje suradnje Etnografskog muzeja u Splitu i Muzeja grada Kaštela. Izložba je monografski prikaz tradicijskog odijevanja u prostoru kaštelanskih naselja, odnosno Grada Kaštela. Pokretači i priređivači su dvije institucije čiji su interesi i ingerencije bliske ili se isprepleću u nekim kategorijama stručne i znanstvene djelatnosti. Muzej grada Kaštela i Etnografski muzej u Splitu na ovoj etnografskoj temi surađuju još od 1999. godine.

Do danas kaštelanska narodna nošnja nikada nije u većem obimu prikazana javnosti iako ima značajan potencijal i kvalitetu prije svega u izvornoj građi prikupljanoj i sačuvanoj u Etnografskom muzeju Split kroz vremensko razdoblje više od pedeset godina i u Muzeju grada Kaštela, koji u svom kulturno povijesnom odijelu sadrži mnogobrojne predmete i građu koja je prikupljena kasnije, od njegova osnutka (1999.g.) i koja je komplementarna predmetima i sekundarnoj građi Etnografskog muzeja Split. Materijalnu građu popratilo je i prikupljanje tzv. sekundarne građe, fotografija, terenskih zapisa i opisa onog dijela do kojih se u materijanom obliku nije moglo više doći jer ih je uništilo ili preoblikovalo vrijeme.

Povisma and sukno – traditional Kaštela attire

The exhibition Povismo and sukno (fine linen and homespun wool) – traditional Kaštela attire stemmed from several years of collaboration between the Ethnographic Museum in Split and Kaštela Municipal Museum. The exhibition was a monographic presentation of the traditional attire in the settlements of Kaštela, and in Kaštela city. The two institutions that generated and arranged the exhibition have common interests and purviews, interlinked in certain categories of professional and scholarly activity. Kaštela Municipal Museum and the Split Ethnographic Museum have been working together on this ethnographic topic since 1999.

Previously, the traditional popular attire of the Kaštela area has never been publicly presented to any great extent, although it has an important potential and considerable quality above all in the original material collected and preserved in Split Ethnographic Museum over a period of more than fifty years as well as in Kaštela Municipal Museum, which has in its cultural history section numerous objects and material collected after its foundation (1999), complementary to the objects and secondary material of Split Ethnographic Museum. Not only has primary but also secondary material been collected, including photographs, field records and descriptions of what is no longer attainable in material forum, having been destroyed or mutated by time.

VLASTIMIR KUSIK & MR. SC. DANIEL ZEC

**Muzej likovnih umjetnosti, Europska avenija 9, Osijek /
Gallery of Fine Arts Osijek**

► Novom Muzeju likovnih umjetnosti u susret: pripremni radovi za novi stalni postav Muzeja likovnih umjetnosti u Osijeku

Planiranom izgradnjom nove muzejske zgrade, kao interpolacije u dvorištu postojećeg objekta i s njom fizički povezane, Muzej likovnih umjetnosti u Osijeku kreće se prema „novom muzeju“, koji će djelovati u postojećem i u novom arhitektonskom prostoru, s novim muzeološkim konceptom i s novim stalnim postavom. Tema izlaganja je prezentacija projekta nove muzejske zgrade te pripremni radovi za novi stalni postav Muzeja likovnih umjetnosti: preliminarni muzeološki program; analiza i valorizacija prostora predviđenih za muzejske sadržaje i plan rasporeda muzejskih sadržaja te idejno rješenje prostora za stalni postav i ostale funkcije muzeja.

Towards the new Museum of Fine Arts: preparatory works for the new permanent exhibition at the Museum of Fine Arts in Osijek

The planned design of the new museum building, as interpolation in the garden of the existing edifice and physically adjoining to it, signifies that the Museum of Fine Arts in Osijek is moving toward “the new museum”, which will function both in the existing and the new architectural space, with new museum concept and new permanent exhibition. The theme of the presentation is the project of the new museum building and the preparatory work for the new permanent exhibition at the Museum of Fine arts: preliminary museum program, analysis and valorization of the exhibition rooms planned for the museum contents including the scheduled program as well as conceptual design for the permanent exhibition space and other museum functions.

DR.SC. LIDIJA NIKOČEVIĆ

Etnografski muzej Istre, Trg istarskog razvoda 1275, br.1, Pazin /
Etnographic Museum of Istria

► Novi stalni postav: novi izazovi, nove prilike, nova ograničenja

U Etnografskom muzeju Istre / Museo etnografico dell'Istria otvoren j nedavno prvi dio stalnog postava. No, on je ujedno i promjenljivog karaktera, jer su osmišljene stalne izmjene i nadopune. Inovativni su i oblikovanje i muzeografska sredstva, a možda ponajviše sama koncepcija „stalno-nestalne“ izložbe. Priprema tog projekta, kako na razini komuniciranja izložbom, tako i na razini etnološkog pristupa temama, otvorio je mnoga pitanja i donio mnoge izazove. Izlaganje se odnosi upravo na dileme koje su se u tom procesu nametnule, na nove mogućnosti i ograničenja odabranih tema i rješenja.

New permanent display: new challenges, new opportunities, new limitations

The idea of permanent exhibitions (especially in ethnographic museums) in the last decade has been critically regarded. Petrification, steady reflection of certain methodological and ideological standpoints, inability to change and much more – have been outlined as weak points of steady exhibitions. However, being a regional museum in a tourist area has meant that there is a need to show general characteristics of Istrian everyday life in one place – also as a starting point for further individual explorations. This is why, among other reasons, the Ethnographic museum of Istria in Pazin decided to mount the permanent exhibition. Through the process of research, preparing the exhibition, negotiating with designers and architects there have been many compromises and requisitioning of principles of the ethnographers who had shaped the idea of that exhibition. In the presentation, I am going to discuss most of them and share our experience and challenges.

KATE ŠIKIĆ ČUBRIĆ

**Muzej betinske drvene brodogradnje, Vladimira Nazora 7, Betina /
Betina Museum of Wooden Shipbuilding**

► Novi stalni postavi

Formiranje muzeološke koncepcije ponekad teče istovremeno s istraživanjem i prikupljanjem predmeta. To je proces koji kustosima omogućuje veliku dozu kreativnosti i inovativnosti. Način na koji se predmeti etnografske i tehničke prirode povezuju u cjelinu bi, u pravilu, trebao slijediti prirodni tijek uporabe predmeta, komunicirati njihovu stvarnu uporabu. Nepovezani prikaz predmeta poredanih u vitrinama s manjkavim ili predugim opisima čest je u starijim muzejskim postavima. Novi muzejski postavi grade se na provjerenim informacijama koja kazivanja stručnjaka i znalaca povezuju u dinamičnu cjelinu čija je glavna odlika individualnost. Stalni postavi današnjice moraju za nit vodilju imati protočnost, slijed, a u prvom redu, moraju posjetitelja intrigirati i buditi mu želju da sazna više.

New permanent exhibitions

The creation of the museum concept sometimes runs simultaneously with research and gathering of items. It's a process that gives curators a great deal of creativity and innovation. The way in which objects of ethnographic and technical nature are linked together should, as a rule, follow the natural course of the use of specific items and communicate their actual purpose in real life. An unrelated display of objects arranged in showcases with deficient or over extensive descriptions are common in the settings of museums in the past.

Museum settings today are built on verified information that connects experts and storytellers to a dynamic entity whose main quality is individuality. Permanent exhibitions nowadays need to have a flow, sequence and, above all, get the visitor intrigued and inspired to learn more.

IVANA KALEB VULETIĆ

**Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac, Branka Čavlovića Čavleka 1a, Karlovac /
Aquatika – Freshwater Aquarium Karlovac**

► Javna ustanova Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac

Javna ustanova Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac je jedini slatkovodni akvarij u Hrvatskoj, te lokalna turistička atrakcija temeljena na bioraznolikosti karlovačkih rijeka i jezera te bogatoj tradiciji života uz rijeke. Akvarij predstavlja floru i faunu hrvatskih rijeka i jezera, geološku prošlost, tradicijsku kulturu i povijest porječja četiriju karlovačkih rijeka.

Javna ustanova Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac nastala je u okviru projekta pod nazivom „Slatkovodni akvarij i muzej rijeka – Kaquarium“ kojeg je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu 36.222.282,45 kn, a ukupna vrijednost projekta je 36.691.939,25 kn. Nositelj projekta bio je Grad Karlovac, a partneri Hrvatski veterinarski institut, Hrvatski institut za biološku raznolikost, Gradski muzej Karlovac i Pan - udruga za zaštitu okoliša i prirode.

Aquatika – Freshwater Aquarium Karlovac

Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac is the only freshwater aquarium in Croatia and a local tourist attraction based on the biodiversity of Karlovac rivers and lakes and a rich tradition of life along the rivers. The aquarium represents the flora and fauna of Croatian rivers and lakes, geological past, traditional culture and the history of the river basin of four Karlovac rivers.

Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac was created within the framework of the project "River Aquarium and Museum of Rivers - Kaquarium" co-financed by the European Union from the European Regional Development Fund in the amount of 36.222.282,45 kn and the total value of the project is 36.691. 939,25 kn. The project leader was the City of Karlovac, and the partners were the Croatian Veterinary Institute, Croatian Institute for Biodiversity, Karlovac Municipal Museum and Environmental and PAN - Nature Protection Association.

**ŽELJKA MODRIĆ ŠURINA, NADIA DUNATO PEJNOVIĆ,
MARIN KIRINČIĆ, ANITA HODAK, MARTA BLAŽEVIĆ,
KLARA BUKOVAC, BORUT KRUŽIĆ & LADO BARTONIČEK**

Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka / Natural History Museum Rijeka

► *Divovi Patagonije* u Rijeci

Izložba *Divovi Patagonije*, najveća putujuća izložba o dinosaurima južne Zemljine polutke, postavljena je u Rijeci u bivšem skladišnom prostoru. Izložba obuhvaća replike autentičnih fosilnih kostura te modele u prirodnoj veličini. Ovdje su dinosauri postavljeni u kontekst evolucije i razvoja vrsta. Posjetitelji na ulasku doživljavaju putovanje kroz vrijeme te se pronalaze u ulozi sićušnog pretka sisavca, čuju glasanje dinosaura i doživljavaju atmosferu davne prašume. Na kraju preživljavaju udar meteora u Zemlju i dinosaure ostavljaju daleko iza sebe. Izložba koristi virtualnu stvarnost pa kosturi dinosaura oživljavaju u svom prirodnom ambijentu. Interpretacija izložbe je višeslojna i višejezična, klasični natpisi kombiniraju se sa suvremenom tehnologijom, a posebni nevidljivi natpisi pripremljeni su za djecu. Divove je u Rijeci pratila izložba *Terenski dnevnik* jednog paleontologa, prikaz uvjeta i života koji je postojao u našem kraju u doba kada su Zemljom vladali golemi gmazovi.

***Giants of Patagonia* in Rijeka**

The exhibition *Giants of Patagonia*, the largest travel exhibition about dinosaurs from Southern Earth's hemisphere, was set up in the former warehouse in Rijeka. The exhibition includes replicas of authentic fossil skeletons and life size models. Dinosaurs are placed in the context of evolution and species development. At the entrance visitors experience the journey through time and find themselves in the role of a tiny mammal's ancestor, they hear roaring of dinosaurs and experience the atmosphere of ancient rainforests. Lastly they survive the impact of the meteor and leave dinosaurs far behind. The exhibition uses virtual reality and the dinosaur skeletons revive in their natural ambience. Interpretation of the exhibition is multilayer and multilingual, classic inscriptions combined with modern technology, and special invisible inscriptions are prepared for children. The giants were followed by the exhibition *Field journal of a paleontologist*, an exhibition about conditions and life that existed in our region at the time when Earth was ruled by huge reptiles.

VIDA PUST ŠKRGULJA & PETRA KORBUS

**Muzej Ivanić-Grada, Park hrvatskih branitelja, Ivanić-Grad /
The Ivanić – Grad Museum**

► Muzej Ivanić-Grada i strategija oblikovanja fundusa novoosnovanog muzeja

Muzej Ivanić-Grada otvorio se za javnost u travnju 2016. Svojim programskih sadržajima želi upozoriti na različita područja koja pokriva kao muzej općeg tipa. Paralelno s izložbama koje priprema samostalno ili u suradnji s drugim ustanovama, udrugama i pojedincima, muzej postavlja dugoročnu strategiju stvaranja vlastitog fundusa te, korak po korak, oblikuje osnovni muzejski postav kojim želi prezentirati najvažnije akcente iz višestoljetne, no, nedovoljno poznate povijesti gradića na jugoistoku Zagrebačke županije. Kao nova ustanova koja nije nastala iz neke veće, naslijeđene zbirke muzejskih predmeta niti je smještena u idealnim prostornim uvjetima, Muzej svoju budućnost gradi na stručnom pristupu, inovativnosti i na dobroj komunikaciji s lokalnim stanovništvom, posebno s najmlađim naraštajima koji će, nadamo se, jednoga dana doživjeti punu realizaciju ideje muzeja kao nenametljivog, ali jasno artikuliranog koordinatora cjelovite skrbi za baštinu - neizostavnu komponentu u stvaranju prepoznatljivog identiteta kraja kojemu pripada.

The Ivanić-Grad Museum and the strategy of forming the fund of a newly established museum

The Ivanić-Grad Museum opened for the public in April 2016. With its program contents it wants to pay attention to different topics it covers as a general type museum. Parallel with exhibitions prepared independently or in cooperation with other institutions, societies, and individuals, the museum is establishing a long-term strategy of making the fund of its own thus forming, step by step, the initial museum setting to point out the most important accents from centuries from vaguely known history of a small town in the south-east of the Zagreb County. As a new institution that has not been based on some huge, inherited collection of museum artifacts, nor has been placed in ideal space conditions, the Museum is building its future on professional approach, innovation, and a good communication with the local population, especially with the youngest generations that someday, as we do hope, will see the whole realization of the idea of museum as an unobtrusive, yet clearly articulated coordinator of a holistic care for heritage – the unavoidable component in forming a recognizable identity of the place it belongs to.

MR. SC. VLASTA KRKLEC

Hrvatsko muzejsko društvo, Rooseveltov trg 5, Zagreb /
Croatian Museum Society

► Muzej Radboa

U lipnju 2017. godine otvoren je Muzej Radboa u Radoboju u Hrvatskom zagorju, svega nekoliko kilometara od poznatog nalazišta krapinskih neandertalaca. Stoga će ovaj muzej biti zasigurno još jedna nova muzejska atrakcija u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske uz Muzej krapinskih neandertalaca i dodatan kulturno-turistički sadržaj. Muzej sadrži geološku, paleontološku i arheološku zbirku koje su prezentirane putem novih tehnoloških inovacija i multimedije.

Povijest Radoboja usko je povezana s jedinstvenim nalazištem sumpora i ugljena, bogatom rudarskom tradicijom, te vrijednim fosilnim i arheološkim nalazima od kojih mnogi danas obogaćuju zbirke europskih metropola. Nalaziste sumpora u Radoboju bilo je u 19. stoljeću jedno od ekonomski značajnijih rudnih ležišta u svijetu, a bogati nalazi flore i faune stari su i do 14 milijuna godina. Na ovom je području pronađena najveća zbirka fosilnih insekata, a fosilni ostaci raznovrsne flore ukazuju na nekadašnju suptropsku i tropsku klimu toga područja. Moderna arheološka istraživanja traju i danas, a do sada su otkrivena nalazišta iz različitih razdoblja ljudske prošlosti.

Museum Radboa

On June 2017 Museum Radoba has opened in Radoboj in Hrvatsko Zagorje, not far from famous site of Krapina Neanderthals. Therefore the museum will become one more museum attraction in northwest part of Croatia with Krapina Neanderthal Museum and additional cultural and touristic contents. The museum houses geological, palaeontological and archeological collections which are presented using new technological innovations and multimedia.

The history of Radoboj is connected with unique sulphur and coal source, rich mining tradition and valuable fossil and archeological finds, which have enriched many European collections. In 19 th century the of sulphur site was one of the economically most important mineral sites in the world, and fossil flora and fauna finds are about 14 million years old. The biggest collection of fossil insects was found in the region and fossil remains of various flora are testify the existence of former subtropic and tropic climates in the region. Archeological research is still under way and various sites from different periods of human past have been discovered.

MILVANA ARKO-PIJEVAC¹ & DAVOR LUČIĆ²

¹Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka / Natural History Museum Rijeka

²Sveučilište u Dubrovniku, Institut za istraživanje mora i priobalja, Kneza Damjana Jude 12, Dubrovnik / University of Dubrovnik, Institute for Maritime and Coastal research

► *Ta, divna lebdeća stvorenja* - izložba podvodne fotografije

Prirodoslovni muzej Rijeka je institucija u kulturi, regionalni specijalizirani muzej koji je osnovan prije 70 godina u Rijeci (Hrvatska). Glavne djelatnosti Muzeja su prikupljanje, istraživanje i predstavljanje prirodne baštine šire regije te komunikacija baštine s publikom i javnošću. Muzej svojim zbirkama, istraživačkim i obrazovnim programom ima veliku ulogu u obrazovanju publike o poznavanju međusobnog funkcioniranja prirode i okoliša. Svrha obrazovnog rada u Muzeju je poticati javnost na razmišljanje o prirodi i okolišu - prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. U svibnju 2016. otvorena je izložba podvodne fotografije *Ta, divna lebdeća stvorenja* čija je namjera bila obilježiti važne datume kao Međunarodni dan biološke raznolikosti (22. svibnja), Svjetski dan zaštite okoliša (5. lipanj) i Svjetski dan oceana (8. lipanj). Izložba prikazuje česte vrste makroplanktona, meduze i rebraša iz sjevernog Jadrana. Postavljena je u Prirodoslovnom muzeju Rijeka i na riječkoj ribarnici gdje je bila dostupna svima, i onima koji ne razmišljaju o posjetu muzeju. Glavni cilj izložbe bio je pridobivanje javnosti vizualnom atraktivnošću (podvodna ambijentalna i makrofotografija) te obrazovanju o raznolikosti makroplanktona u Jadranskom moru, klimatskim promjenama i načinu funkcioniranja morskog sustava, kao i promjenama koje se mogu očekivati u budućnosti, te opasnosti meduza za ljudsko zdravlje. Drugi je cilj bio informirati javnost o mogućnosti uključenja u Međunarodni CIESM program praćenja meduza koji u Hrvatskoj provodi Institut za istraživanje mora i priobalja Sveučilišta u Dubrovniku. Izložba s pratećim predavanjima i radionicama također su bili i dio programa Festivala znanosti 2016 i Festivala mora Fiumare koji se održavaju na otvorenim prostorima grada Rijeke. Navedenim malim akcijama i vrlo ograničenim financijskim sredstvima nastojali smo potaknuti javnu raspravu o našoj budućnosti i omogućiti svim razinama publike razumijevanje odnosa znanosti, prirode i okoliša.

Those, Gorgious Floating Creatures - **exhibition of the underwater photography**

Natural History Museum Rijeka is an institution in culture, a regional specialized museum. Museum's main activities include collecting, researching and presenting the natural heritage as well as communicating the heritage to public. With its collections, research and educational programme, the Museum is powerfully placed to educate audiences about the nature and enviroment functioning. The Museum's purpose is to encourage the public to reflect on nature – its past, present and future. In May 2016 was opened an exhibition of the underwater photography *That, Gorgious Floating Creatures* whereby we purposed to marked important dates: the International Day for Biological Diversity (22th May), World Environment Day (5th June), and World Ocean Day (8th June). The exhibition presents common northern Adriatic macroplankton species, jellyfish and comb jelly. The exhibition was set up at the Rijeka Natural History Museum and at the Fish Market where it was available to the general audience, also to those who do not think about visiting the museum.

The main goal of the exhibition was to acquire the public through visual attractiveness (underwater ambient and macro photography) and educate about the macroplankton biodiversity in the Adriatic Sea, the climate changes, marine system functioning, as well as the changes that can be expected in the future. The second aim was to inform the public about the possibility of joining the International CIESM Jellywatch programme which is carried out by the Institute for Marine and Coastal Research, University of Dubrovnik. The exhibition with accompanying lectures and workshops were the part of the events, Science Festival programme and the Festival of the Sea Fiumare 2016 which take place in open areas of Rijeka. With mentioned actions and very limited financial resources, we tried to stimulate public debate about our future and equip our audiences at every level with an understanding science, nature and enviroment.

MIRELA HUTINEC

Muzej vučedolske kulture, Trojstvo ul., Vukovar / Vučedol Culture Museum

► Vučedol – novi koncept muzeja na arheološkom lokalitetu

Muzej vučedolske kulture jedinstven je muzej posvećen samo jednoj prapovijesnoj kulturnoj pojavi (3000-2500. pr. Kr.), smješten i uklopljen u kulturni krajolik podno naseobinskog platoa arheološkog lokaliteta Vučedol, 5 km nizvodno Dunavom od Vukovara. Rezultat je višegodišnjeg nastojanja da se eponimni lokalitet Vučedol stavi na arheološku kartu Europe, a kao najmlađi je nacionalni muzej u Hrvatskoj otvoren je 30. lipnja 2015. godine.

U svom kratkom vremenu postojanja Muzej je već postao prepoznatljiv kulturni i turistički proizvod kojega je do sada posjetilo više od 140 000 posjetitelja iz Hrvatske i svijeta, a kroz svoje djelovanje i obrazovanje opće populacije organiziranjem kreativnih i edukativnih sadržaja postigao je značajne rezultate, te je nositelj brojnih domaćih i međunarodnih nagrada na polju muzeologije i arhitekture.

Muzej će, kao sastavni dio budućeg arheološkog parka, postati jedan od najvažnijih turističkih žarišta Europe, te će pridonijeti razvoju arheoloških istraživanja, obrazovanja, turizma, kulture i drugim aspektima života Vukovara i njegove šire regije.

Vučedol - a new concept of the museum at the archaeological site

Vučedol Culture Museum is a unique museum dedicated to a single prehistoric cultural phenomenon (3000-2500. BC), located and integrated into the cultural landscape at the foot of the archaeological site Vučedol, 5 km from Vukovar on the right bank of the Danube river. The Museum is the result of many years of efforts which strived to place Vučedol on the archaeological map of Europe. As the youngest national museum in Croatia, it was opened on June 30th 2015.

In its short time of existence the Museum has already become a recognizable cultural and tourism product which has, so far, visited more than 140 000 visitors from Croatia and the world. The Museum through its activities and education of the general population, and by organizing creative and educational content has achieved significant results which is seen in possession of numerous national and international awards in the field of museology and architecture.

The Museum, as an integral part of the future archaeological park, will become one of the most important tourist hot spots of Europe, and will contribute to the development of archaeological research, education, tourism, culture and other aspects of life in the city of Vukovar and its wider region.

MARKITA FRANULIĆ

Tehnički muzej Nikola Tesla, Savska 18, Zagreb /
Technical Museum Nikola Tesla

► Kako biti muzej 21. stoljeća i "slow museum"?

S pozicije ravnatelja, razmatra se strateško planiranje Tehničkog muzeja Nikola Tesla kao muzeja 21. stoljeća koji ima intenzivnu programsku djelatnost u koraku sa suvremenim idejama i praksama dok, s druge strane, dio stalnog postava potječe iz 1960-ih i 1970-ih godina. Dijelovi toga postava već imaju svoju povijesnu muzeološku vrijednost. U vremenu izgradnje brojnih novih muzeja i obnove muzeja u Hrvatskoj i svijetu te otvaranja interaktivnih znanstvenih centara, pitamo se kako se pozicionirati. Kako afirmirati postojeće vrijednosti i zbirke i biti muzej 21. stoljeća? - pitanje je na koje izlaganje ne daje odgovor no predstavlja projekte i planove koji vode potencijalnom rješenju. Uvodimo također novi koncept "slow museuma" koji reflektira želju za uključivanjem postojećih vrijednosti, kao odraza određenog vremena i prostora, u suvremeni kontekst.

How to be a museum of the 21st century and a "slow museum"?

The strategic planning of the Technical Museum Nikola Tesla (TMNT) as a 21st century museum is considered from the director's point of view. TMNT has intense program activities parallel with contemporary ideas and practices while, on the other hand, parts of the permanent display originate from the 1960s and 1970s and already have historical museological value. At the time of the construction of many new museums and museum renovations in Croatia and around the world, and the opening of interactive scientific centers, we are looking for the way how to position ourselves. How to affirm existing values and collections and be a Museum of the 21st Century? – that is the question to which the presentation does not give an answer, but presents projects and plans that may lead to a solution. We also introduce a new concept of "slow museum" that reflects the desire to include existing values in contemporary context.

**DR. SC. MIRJANA KOREN, DR. SC. VALENTINA BEVC VARL
& MAG. OSKAR HABJANIČ**

**Pokrajinski muzej Maribor, Grajska ulica 2, Maribor, Slovenija /
Regional Museum Maribor**

► MUSEOEUROPE – koncept No Border muzeja

Pokrajinski muzej Maribor je 2012. godine, u vrijeme kada je Maribor preuzeo funkciju Europske prijestolnice kulture, započeo s projektom MUSEOEUROPE. Projekt se temelji na brojnim europskim direktivama koje potiču migraciju, dijalog i popularizaciju kulturne baštine za širu zajednicu. Polaznu točku projekta predstavljaju različite zbirke muzeja s pojedinim predmetima koji prema svojoj važnosti pripadaju širem europskom prostoru. Svake se godine u okviru privremene izložbe na suradnju pozovu izabrani muzeji koji s postavljanjem svog predmeta između muzealija Pokrajinskog muzeja Maribor potakne nova promišljanja o europskom kulturnom prostoru. Paralelno se na izabranu temu svake godine organizira međunarodni simpozij koji poziva stručnjake iz cijelog svijeta. U tom kontekstu se izlaže razmjena znanja i iskustva interpretiranja kulturne baštine. Do 2017. godine je Pokrajinski muzej Maribor sudjelovao s reprezentativnim muzejima iz Njemačke, Austrije, Bosne i Hercegovine, Rumunjske, Vatikana, Poljske, Mađarske i Švicarske, a na simpozijima je učestvovalo 86 predavatelja iz 15 država. Pokrajinski muzej Maribor je 2013. godine za projekt MUSEOEUROPE primio referentnu Valvazorovu nagradu koju dodjeljuje Slovensko muzejsko društvo.

MUSEOEUROPE – the concept of no border museum

In 2012, when Maribor was European Capital of Culture, Maribor Regional Museum began the project MUSEOEUROPE. The project is based on a number of European directives that promote migration, dialogue and the popularisation of cultural heritage among a wider public. The starting point of the project is various museum collections with objects that, because of their importance, belong in a wider European space. Each year, Maribor Regional Museum invites selected museums to place an object in a temporary exhibition, thus prompting new reflection on the European cultural space. Parallel with this, each year an international symposium is organised on a specific theme, to which are invited experts from around the world; the emphasis here is on the exchange of knowledge and experience regarding the interpretation of cultural heritage. Up to 2017, Maribor Regional Museum has cooperated with highly regarded museums from Germany, Austria, Bosnia and Herzegovina, Romania, the Vatican, Poland, Hungary and Switzerland, while the symposium has involved 86 lecturers from 15 countries. In 2013, Maribor Regional Museum received for the MUSEOEUROPE project the prestigious Valvasor Award, given by the Association of Slovene Museums.

DR. SC. MIRJANA KOREN

**Pokrajinski muzej Maribor, Grajska ulica 2, Maribor, Slovenija /
Regional Museum Maribor**

► Perspektive održivog upravljanja sa zbirkom namještaja u Pokrajinskom muzeju Maribor

Okvirna konvencija Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo je okrenula fokus interesa od pitanja o načinima zaštite prema pitanjima zašto održavamo baštinu i za koga. U javnu raspravu je uvela i načelo održivog korištenja kulturne baštine. Zbirka namještaja Pokrajinskog muzeja Maribor se s oko tisuću predmeta svrstava među najveće zbirke u zemlji. Novi smjer njenog upravljanja je zacrtala strateška odluka za prikaz u oglednom depou koji se temelji na primjeru kabineta čudesa. Osvjetljavanje prešućenih činjenica o akviziciji iz razdoblja nacionalizacije je bio prvi korak prema otvorenoj komunikaciji. Glavni motivacijski alat iste je oduševljavanje nad baštinom, a istovremeno se posjetiteljima priznaje pravo do osobnih motiva njihovog interesa za pojedine predmete baštine. Viša vrijednost prikaza povijesnog namještaja u oglednom depou je u razumijevanju cjelovitosti posjetiteljeve percepcije. Otvoreni depo je međuprostor u kojem nisu samo nakrcani sedimenti znanja iz prošlosti već je omogućeno i njihovo korištenje u budućnosti

Perspectives of Sustainable Furniture Collection Management at the Regional Museum Maribor

The Council of Europe Framework Convention on the Value of Cultural Heritage to Society shifted the focus of attention from questions of protection to the issue of why we should preserve cultural heritage and for whom. It also introduced into public debate the principle of the sustainable use of cultural heritage. The furniture collection at Regional Museum Maribor, consisting of around a thousand items, is among the biggest in Slovenia. A new approach to its management dictated a strategic decision to display it in an open depot, which is set up along the lines of a cabinet of curiosities. Highlighting suppressed details about acquisitions during the period of nationalisation was the first step towards open communication. The main motivational tool here is enthusiasm about heritage, but at the same time the right of visitors to personal motives for their interest in particular heritage items is acknowledged. The added value of displaying historical furniture in an open depot lies in understanding the whole of the visitor's perception. The open depot is an inter-space that does not contain merely sediments of the past knowledge, but that also facilitates their use in the future.

KETRIN MILIĆEVIĆ MIJOŠEK

**Muzej suvremene umjetnosti Istre - Museo d'arte contemporanea dell'Istria, S
v. Ivana 1, Pula / The Museum of Contemporary Art of Istria**

► /Re/konstrukcije identiteta

Autorefleksivan nadnaslov koji u puno širem smislu predstavlja zbir aktivnosti koje su u protekle dvije i po godine obilježile djelovanje Muzeja, a ciljano bile usmjerene ka podizanju (i uspostavljanju) standarda u području tematike infrastrukture, redovne djelatnosti, programskih aktivnosti, edukacije, komunikacije te stvaranju novih sadržaja za posjetitelje. Na istoimenoj adresi prvi puta od osnutka Muzeja (2008. godine), objedinjeni su sadržaji koji su neraskidivo povezani te uspostavljen kontinuitet javnog djelovanja ustanove.

/Re/constructions of identity

The auto-reflexive headline above presents – in much wider terms – a collection of activities which marked the Museum's operations during last two and half years. This activeness was targeted at raising (or establishing) standards in the respective domains of infrastructure, regular work, program activities, education and communication, along with creating new contents for visitors. In this manner – for the first time since the Museum's founding (2008) – we have united, at the very same place and address, all the irrevocably inter-connected contents, thus establishing a continuity of the institution's public activity and work.

EMMA MARANGONI

**Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Muzejski trg 1, Rijeka /
Maritime and History Museum of Croatian Littoral**

► Muzej izvan muzejske zgrade

Pomorstvo na Kvarneru čini suštinu života u ovoj regiji, ili se bar tako čini onima koji su svojim istraživanjima i radom dublje sagledali bogatu povijesnu priču, kulturnu tradiciju i vrijednu materijalnu baštinu proizašlu iz uzajamnog djelovanja mora, kopna koje ga ograđuje i čovjeka. Sveprisutna urbanizacija prostora i modernizacija društva zatire tradicionalnu pomorsku baštinu ovog prostora i prijeti nepovratnim nestajanjem njenog velikog dijela. Kako bi se spriječilo potpuno nestajanje tradicijskih plovila, ribolovnih alata i ostale pomorske opreme te tradicijskih znanja i vještina Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka kao partner u projektu Mala barka 2: Očuvanje pomorske baštine sjevernog Jadrana nastoji izaći izvan granica muzejskog objekta i nizom aktivnosti potaknuti i uključiti zajednicu u očuvanje materijalne i nematerijalne pomorske baštine.

The museum outside traditional and enclosed museum building

Maritime affairs in Kvarner region are of the essence for life in this area, or at least it seems to be so for those who, through their research and work, acquire deeper reflection on a rich history, cultural tradition and valuable material heritage arising from the mutual action of the sea, the land that encloses it and the men. The overwhelming urbanization and the modernization of the society obscures the maritime heritage of this area and threatens with irretrievable disappearance of its large part. In order to prevent the complete disappearance of traditional boats, fishing gear and other marine equipment along with traditional knowledge and skills, the Maritime and History Museum of the Croatian Littoral Rijeka as a partner in the project The preservation of the maritime heritage of the northern Adriatic seeks to go beyond the boundaries of traditional and enclosed museum building and with numerous activities to stimulate the community in the preservation of tangible and intangible maritime heritage.

MR. SC. VLATKO ČAKŠIRAN

**Gradski muzej Sisak, Ul. kralja Tomislava 10, Sisak /
Sisak Municipal Museum**

► Uloga Gradskog muzeja Sisak u prezentaciji industrijske baštine grada Siska

Gradski muzej Sisak već dugi niz godina radi na prezentaciji industrijske baštine grada Siska kao jednog od segmenata bogate kulturno – povijesne i prirodne baštine koje taj grad ima. Nakon procesa deindustrijalizacije koji je zahvatio grad od početka Domovinskog rata, došlo je do velikih problema u njegovu gospodarskom razvoju i funkcioniranju kao urbanog središta. Bilo je potrebno pronaći nova rješenja koja bi mogla barem djelomično nadomjestiti praznine u njegovu razvoju. Industrijska baština se pokazala kao jedna od mogućnosti iskorištavanja u svrhu stvaranja novih vrijednosti grada. Nizom akcija ona uspješno je stavljena na razinu razvojnog potencijala i prihvaćena s viših instanci. Gradski muzej Sisak objavio je kartu industrijske baštine, pokrenuo manifestaciju „Dani industrijske baštine grada Siska“ i osmislio projekt „Info centar industrijske baštine – Holandska kuća“ koji se uspješno realizira sredstvima iz europskog fonda.

The role of the Sisak Municipal Museum in the presentation of industrial heritage of the city of Sisak

The Sisak Municipal Museum for many years has been working on the presentation of the industrial heritage of the city of Sisak as one of the segments of the rich cultural, historical and natural heritage of the city. After the process of de-industrialization that has affected the city since the beginning of the Homeland War (1991-1995), there were major problems in its economic development and functioning as an urban center. It was necessary to find new solutions that could at least partially replace the gaps in its development. Industrial heritage has proved to be one of the exploitation opportunities in order to create new values of the city. With a series of actions industrial heritage has been successfully placed on the level of development potential and accepted by higher instances. The Sisak Municipal Museum has published a map of industrial heritage, initiated the event “Days of Industrial Heritage of the City of Sisak” and created the project “Info House of Industrial Heritage – Holandska kuća” successfully realized with the European Union funds.

DANKA RADIĆ

**Hrvatski pomorski muzej Split, Glagoljaška 18, Split /
Croatian Maritime Museum Split**

- ▶ Hrvatski pomorski muzej Split u Tvrđavi Gripe – (Cool) turna fortifikacija
- ▶ Perspektive i razvoj / budućnost Hrvatskog pomorskog muzeja Split

Hrvatski pomorski muzej Split smješten je u Tvrđavi Gripe na istoimenom brežuljku. Osnovni preduvjet razvoja Hrvatskog pomorskog muzeja je smještaj na novu lokaciju uz more. Split ima prostorni potencijal za rješenje tog problema, zato Strateški plan kulturnog razvitka Grada Splita 2015-2025 predviđa „novi smještaj Hrvatskog pomorskog muzeja i njegov izlazak na more“. Budući da je preseljenje Muzeja na novu lokaciju uz more nerealno za trogodišnje razdoblje na koje se Strateški plan Muzeja 2017-2019 odnosi, Muzej planira svoje širenje na prostoru Tvrđave Gripe. Zalaže se za projekt obnove i revitalizacije Tvrđave Gripe u kojoj djeluje kako bi razvio sadržaj visoke dodane vrijednosti i unaprijedio strateško upravljanje kulturnom baštinom što bi pomoglo pozicioniranju Muzeja kao kulturne atrakcije temeljene na inovativnim rješenjima i uspješnom spajanju tradicije i najmodernije tehnologije.

Croatian Maritime Museum Split in Fortress Gripe - (Cool)tural fortification Perspectives and Development / Future of the Croatian Maritime Museum Split

The Croatian Maritime Museum Split is located in Gripe Fortress on the Gripe hill. The basic precondition for the development of the Croatian Maritime Museum is new location by the sea. Split has a spatial potential to solve this problem, therefore the Strategic Plan for Cultural Development of the City of Split 2015-2025 foresees „new accommodation of the Croatian Maritime Museum and exit from the Fortress to the sea“. Since the relocation of the Museum along the sea is not realistic for the three year period covered in Museums Strategic Plan 2017-2019, Museum has offered a new solution with the plan of expanding Museum on current location. Through Project of Gripe Fort Renovation and Revitalization, Museum is committed to develop high value added content and enhance the strategic management of cultural heritage, which would help position Museum as a cultural attraction based on innovative solutions and the successful joining of tradition and modern technologies.

IVANA KANCIR

Muzej suvremene umjetnosti, Avenija Dubrovnik 17, Zagreb /
The Museum of Contemporary Art Zagreb

► “Lisje žuto” - idejno rješenje Centralnog groblja u Novom Sadu

Krajem 50-tih godina XX. stoljeća u Novom Sadu nametnula se potreba za osnivanjem jedinstvenog centralnog gradskog groblja. Prvu nagradu s realizacijom na pozivnom natječaju za idejno-urbanističko rješenje za Novo groblje 1964. dobiva rad pod nazivom „Lisje žuto“ arhitekata Josipa Seissela i Miroslava Kollenza te pejzažne arhitekture Silvane Seissel.

Urbanističko rješenje je naglašenog pejzažnog karaktera, gdje se diferenciranjem prostora raznim vrstama bilja, groblje tretira kao oblik gradskog parka. Osnovna je dispozicija organskog, celularnog tipa s jasno izdvojenim jedinicama koje podsjećaju na listove i grančice od kojih je svaka za sebe prostorna i plastična cjelina. Rješavajući urbanistički zadatak policentričnom osnovom, groblje ima mogućnost postupnog širenja putem multicipliranja gradbenih jedinica. Pri takvom rješenju već i prvi izgrađeni cirkulus odaje dojam završene i uobličene cjeline.

Realizacija projekta teći će etapno, a groblje će biti otvoreno 1974. godine.

Yellow Leaves - Preliminary Design for the Central Cemetery in Novi Sad

In the late 1950s the need arose for founding a unique central city cemetery in Novi Sad. After the competitive tender for Preliminary Urban Design for New Cemetery had been invited in 1964, the first prize for the implementation of the project was awarded to the Project Yellow Leaves designed by architects Josip Seissel and Miroslav Kollenz and the landscape architect Silvana Seissel.

The urban design emphasized the landscape features by using different plants to differentiate between various architectural elements, thus treating the cemetery as a certain type of city park. The main park plan contained organic and cellular features that were achieved by the use of clearly detached units reminiscent of leaves and sprigs, each of which formed separate spatial and plastic units. The use of a polycentric urban structure enabled the cemetery to widen gradually by multiplying spatial units. By this type of urban planning, even the first finished circular unit looked like an independent and distinct entity.

The project had been implemented through different phases and the cemetery was opened in 1974.

TAJANA UJČIĆ

Zavičajni muzej grada Rovinja – Museo civico della città di Rovigno, Trg maršala Tita 11, Rovinj / Rovinj Heritage Museum

► Sv. Andrija - Otok baštine. Primjer suradnje Muzeja grada Rovinja i Maistre d. d. na očuvanju i prezentaciji ostavštine obitelji Hütterott

U izlaganju će biti predstavljen zajednički projekt Muzeja grada Rovinja i Maistre d.d. koji obuhvaća obnovu ljetnikovca obitelji Hütterott na otoku Sv. Andrija (nekada benediktinski/franjevački samostan, tvornica cementa itd.), uređenje spomen sobe obitelji Hütterott u Muzeju uz novi postav starih majstora, te restauraciju i digitalizaciju svih predmeta iz ostavštine obitelji Hütterott koji se čuvaju u Muzeju i drugdje. Oba će prostora upućivati jedan na drugoga i nadopunjavati se.

Smjernice za obnovu ljetnikovca i izradu muzejskog koncepta postavljene su tako da se, gdje je to moguće, uspostavlja stanje iz doba obitelji Hütterott, a predmeti vraćaju na izvorna mjesta uz uvažavanje i prezentaciju ranijih faza razvoja objekta. Tamo gdje nije moguće uspostaviti izvorno stanje, suvremeno se oblikuju i cjeline i detalji.

Uz muzejski, ljetnikovac će zadržati i turistički sadržaj jer ga je od 1890. do 1910. obitelj Hütterott osmislila i obnovila, ne isključivo kao obiteljski ljetnikovac, već kao ishodišnu točku iz koje će se razvijati veliki turistički projekt „Cap Aureo“. Primjerice, u nekadašnjem samostanskom refektoriju, kasnije blagovaonici obitelji Hütterott i sadašnjem restoranu, i dalje će biti prostor za posluživanje hrane na način da će jelovnici biti napravljeni po uzoru na one sačuvane u dokumentaciji iz ostavštine obitelji Hütterott, na tradicionalnu prehranu Rovinja i teritorija, ostale krajeve u koje je obitelj Hütterott putovala, ali i recepte koje su koristili benediktinci i franjevci odnosno hrana i piće biti prikazati kao važan dio nematerijalne kulture.

St Andrew - Heritage Island. An example of collaboration between the Rovinj City Museum and Maistra d. d. in conservation and presentation of the Hütterott family legacy

The paper presents the joint project of the Rovinj City Museum and Maistra d.d. encompassing the renovation of the Hütterott family residence on St Andrew's Island (the former Benedictine/Franciscan monastery, cement factory etc.), the arrangement of the Hütterott family memorial room at the Museum alongside the new display of the Old Masters, the restoration and digitalisation of all items belonging to the Hütterott family kept at the Museum and elsewhere. Both sites will reference and complement each other.

Where possible, the guidelines for the renovation of the residence and the development of the museum concept have been laid so as to recreate the situation in the time of the Hütterott family, with objects returned to their original place presenting and paying tribute to the earlier phases in the development of the building. Where it was not possible to re-establish the original state, the preferred design concept for the objects and the details is contemporary.

Besides the museum purpose, the residence will keep its tourism purpose seeing that it was designed and renovated by the Hütterott family from 1890 to 1910 not exclusively as a family residence, but as the starting point for the development of the large-scale "Cap Aureo" tourism project. For instance, the former monastery refectory, the later Hütterott family dining room and today's restaurant will continue to be used to serving food through the creation of menus inspired by the menus kept in the documents of the Hütterott family legacy, the traditional food of Rovinj and its surrounding territory and other destinations where the Hütterott family travelled, as well as the recipes used by the Benedictines and Franciscans. In other words, food and beverages will be presented as an important part of intangible culture

MLADEN LUČIĆ (neovisan sudionik)

Muzej suvremene umjetnosti Istre - Museo d'arte contemporanea dell'Istria, Sv. Ivana 1, Pula / The Museum of Contemporary Art of Istria

- Upravo vijeće Galerije Klovićevi Dvori i „struka“ vs. Branko Fučić (Odnos jedne muzejsko-galerijske institucije i djela struke prema nematerijalnom fundusu naše kulturne baštine)

Danas kada UNESCO sve više štiti tzv. nematerijalnu kulturnu baštinu nedavno se u nas desio jedinstven primjer odbacivanja takvog kulturnog nasljedstva. Riječ je o izložbi radnog naziva Istra – od pretpovijesti do danas koja je trebala biti postavljena još davne 2002. godine u Galeriji Klovićevi dvori, a bila je zamišljena kao multimedijalna prezentacija spomeničke istarske baštine od pretpovijesti do baroknog razdoblja čiji su lajt motiv trebale biti dokumentarne video snimke, tada nedavno preminulog prof. Branka Fučića kao naratora cijelog projekta. Izložba zbog nedostatka novaca tada nije realizirana, a projekt je ponovo oživio 2012. godine za ravnateljskog mandata Marine Viculin u GKD-u. Nakon njezine smrti projekt je neprestano širen i obstruiran od struktura i „stručnjaka“ da bi napokon bio ugašen prošlog proljeća od strane predsjednika UV GKD i njegove zamjenice.

Klovićevi Dvori Gallery Board of Directors and profession vs. Branko Fučić (Relationship of a museum-gallery institution and part of the profession towards the non-material fundus of our cultural heritage)

Today when UNESCO is increasingly protecting the so-called “immaterial” cultural heritage, a unique example of the rejection of such heritage has recently become known to us. We are discussing an exhibition under the working title “Istria - from prehistoric times until today” that was supposed to be held in 2002 in the Klovićevi Dvori Gallery and was conceived as a multimedia presentation of the monumental Istrian heritage from the prehistoric times to the Baroque period. The leitmotif of the exhibition were supposed to be documentary video snapshots, created by then recently deceased professor Branko Fučić, as a narrator of the whole project. The exhibition was not realized when planned due to the lack of funds and the project was revived again in 2012 when Marina Vucelin was the director of the Gallery. After her death, the project was continually expanded and obstructed by the structure and “experts” to be ultimately extinguished last spring by the president of UV GKD and his deputy.

IRENA POREKAR KACAFURA

**Pokrajinski muzej Maribor, Grajska ulica 2, Maribor, Slovenija /
Regional Museum Maribor**

► Prostori depoa – planiranje i opremanje

Prilikom pripreme nacrtu za obnovu zgrade Pokrajinskog muzeja Maribor i kasnije projekta upravljanja baštinom odlučili smo da je jedna od dugoročnih strategija muzeja uređenje funkcionalnih i suvremenih depoa. Pritom je bilo potrebno odgovoriti na dva ključna pitanja: kako pronaći dovoljno prostora za obradu različitih zbirki, pogotovo ako i dalje rastu, a s prostorom smo ograničeni i kako osigurati da se predmeti održavaju pažljivo i sigurno, te u odgovarajućim uvjetima koji osiguravaju njihovu dugoročnu materijalnu stabilnost? Na oba pitanja smo odgovorili prilikom uređenja depoa za osjetljivu tekstilnu građu koju smo najprije uređivali. Unatoč arhitekturnoj raznovrsnosti smo u dvorcu uz odgovarajuće opredjeljenje strukovnih, prostornih i tehničkih zahtjeva postigli smotreno uređenje i organizaciju depoa, pri čemu smo koristili i metodologiju RE-ORG i time postavili temelje za uređivanje ostalih depoa u muzeju.

Depots – planning and equipping

In drawing up plans for the renovation of the Maribor Regional Museum building and a later project for the management of heritage, we decided that one of the long-term strategies of the museum was the organisation of functional and contemporary depots. In relation to this we had to answer two key questions: how to find enough space for the treatment of different collections – especially if they keep growing, whereas the available space does not; and how to ensure that objects are stored carefully and safely, and in suitable conditions that ensure their long-term material stability. The answers to both questions were found when we were arranging the depot for sensitive textiles, which was the first one we dealt with. In spite of the architectural diversity of the rooms in the castle where the museum is housed, by suitably defining the professional, spatial and technical demands, we arrived at a prudent arrangement and organisation of the depot, relying partly on the RE-ORG methodology, and in this way laid the foundations for the organisation of the other depots at the museum.

DANKO DUJMOVIĆ

**Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Sveučilišna avenija 4, Rijeka /
Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Rijeka**

► Muzejska pedagogija u nastavi

Na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci pokrenut je 2011. godine izborni kolegij Muzejska pedagogija na preddiplomskom studiju povijesti umjetnosti. Tijekom šest akademskih godina kolegij je odslušalo i položilo stotinjak studenata, a do sada su i napisani jedan završni i dva diplomska rada s temama iz područja muzejske edukacije. Izlaganjem će biti predstavljen program kolegija.

Lecturing the Museum Education

The subject of Museum Education has been taught since 2011 as the elective course on the undergraduate study programme of art history at the University of Rijeka. During six academic years till 2016 approximately one hundred students have passed the course and till the present day one graduate and two master thesis were written on topics related to museum education. The presentation will present the programme of the course.

MIRELA DUVNJAK

**Muzej grada Kaštela, Lušiško Brce 5, Kaštel Lukšić /
Museum of the Town of Kaštela**

- Prijedlog programa reaktivacije hale elektrolize bivšeg "jugovinila" (Perspektiva fundusa i izložbene djelatnosti Odjela moderne i suvremene umjetnosti Muzeja grada Kaštela)

Urbani razvoj Grada Kaštela temeljio se na industrijalizaciji, a karakterizira ga i stihijska, neplanska izgradnja stambenih naselja s posljedicama nedostatka komunalnih, društvenih i drugih urbanih sadržaja. Zemljište bivše tvornice Jugovinil koja je proizvodila PVC prah atraktivan je prostor na morskoj obali, a obuhvaća više od 200 000 m². Prostor je privatiziran, ali prema GUP-u Kaštela namijenjen je poslovno-turističkoj svrsi u što bi se uklopio i javni kulturni sadržaj, po modelu privatno-javnog partnerstva, ekonomski održivog po uzoru na slične primjere, koji bi pridonio urbanoj slici Grada i njegovu identitetu. Dokazano je da su projekt cijelog sklopa izradili najbolji hrvatski arhitekti tog vremena – Ivan Vitić, Harold Bilinić i Stanko Fabris. Od njihovog iznimnog projekta izvedena je samo istočna polovina industrijskog sklopa u koju spada i hala Elektrolize (5233 m² tlocrtno, uz podrum i poluetaže) što je dodatni prilog razlozima za zaštitu ovog objekta, njegovo osuvremenjivanje i privođenje javnim i kulturnim sadržajima.

Hala Elektrolize mogla bi služiti kao izložbeni prostor od regionalnog značaja (Split i čitava Županija nema izložbeni prostor koji može primiti velike izložbe), stalni postav moderne i suvremene umjetnosti MGK (dinamični „živi“ postav), čuvaonica, multimedijски centar za suvremenu umjetnost, atroteka (potpomaganje i poticanje stvaralaštva, ali i vizualne kulture građana), dječija kuća (prostor u kojem će se posebno poticati likovni izričaj u djece i mladih), umjetnički atelieri (iznajmljivanje stranim umjetnicima po uzoru na slične centre u Europi), apartmani za gostujuće umjetnike, kustose, predavače...), prodavaonica (umjetnička djela, ukrasne i dizajnirane uporabne predmete, nakit), art-caffe/restoran, a predstavljala bi i memoriju jedne povijesno-društvene etape ovoga prostora.

Proposal program for reactivation of the hall of electrolysis in ex-Jugovinil (Perspective of holdings and exhibition activities of the Department of Modern and Contemporary Art of the Museum of the town of Kaštela)

The urban development of the town of Kaštela was based on industrialization, and it is characterized by uncontrolled and unplanned construction of residential settlements with the consequences of lack of communal, social and other urban contents. The site of the ex Jugovinil factory, which produced PVC powder, is an attractive area on the seashore, covering more than 200,000 m². The space was privatized. According to the Kaštela GUP it is intended for business and tourism purpose. Incorporated would be a public cultural content, by the model of private-public partnership, economically viable on the model of similar examples. It would much contribute to the urban image of the City and its identity . It has been proved that the project of the whole assembly was made by the best Croatian architects of that time - Ivan Vitić, Harold Bilinić and Stanko Fabris. Out of their exceptional project, only the eastern half of the industrial complex had been built, including the Electrolysis hall (5233 m² on the ground floor, basement and mezzanine floor). This is an additional contribution to the reasons for the protection of this facility, its modernization and access to public and cultural facilities.

The Hall of Electrolysis could serve as an exhibition space of regional significance (Split and the whole county have no exhibition space that can receive large exhibitions), permanent exhibition of modern and contemporary art MGK (dynamic "living" setting), conservatory, multimedia center for contemporary art, artoteca (promoting and encouraging creativity, as well as visual culture of citizens), a children's house (a space where children's and youth's artistic expression will be especially encouraged), artistic ateliers (rental of foreign artists modeled at similar centers in Europe), guest studio apartments for curators, lecturers, a shop (works of art, decorative and designed items, jewelery), art cafe / restaurant, as well as a memory of a historical-social stage of this area.

IVAN GUBERINA & DENIS BUČAR

**Muzejski dokumentacijski centar, Ilica 44/II, Zagreb /
Museum Documentation Centre**

► Predstavljanje newslettera „Vijesti iz svijeta muzeja“

Početkom 2016. godine Muzejski dokumentacijski centar (MDC) pokrenuo je newsletter „Vijesti iz svijeta muzeja“ s ciljem informiranja muzealaca i šire javnosti, stvaranja novih korisnika muzejskih sadržaja i razvijanja profesionalne suradnje u široj regiji. Uredništvo sastavljeno od djelatnika MDC-a newsletter je zamislilo kao elektronički magazin koji se dva puta mjesečno e-mailom šalje na adrese gotovo dvije tisuće korisnika - muzealcima, djelatnicima na fakultetima i drugim obrazovnim institucijama, zaposlenicima instituta i zavoda, kao i djelatnicima u tijelima državne uprave i drugim baštinskim institucijama. Do sada je objavljeno više od četrdeset brojeva newslettera, a prošle godine ISSN ured za Hrvatsku dodijelio mu je Međunarodni standardni broj serijske publikacije (ISSN). Kod izrade newslettera aktualne teme vezane uz muzeje i baštinu obrađuju se na stručan i vizualno atraktivan način, pomno se biraju pripadajuće galerije i video sadržaji. Sadržaji iz newslettera nadopunjeni su linkovima koji vode na dodatne sadržaje objavljene izvan portala MDC-a, a svi članci mogu se s lakoćom dijeliti među korisnicima putem e-maila i društvenih mreža.

Introduction of the newsletter „News from the Museum World“

In early 2016 the Museum Documentation Center (MDC) launched the newsletter “News from the Museum World” with the aim of informing museum professionals and the general public, creating new users of museum and heritage related content and developing co-operation between professionals in the wider region. The editorial composed of MDC staff conceived the newsletter as an electronic magazine that is sent twice a month by e-mail to nearly two thousand users – museum professionals, staff at faculties and other educational institutions, employees of institutes, as well as employees in government entities, administrative units and other heritage institutions. More than forty newsletters have been published so far and last year the ISSN Centre for Croatia awarded them the International Standard Serial Number (ISSN). Current topics related to museums and heritage are moderated according to professional journalism standards in a visually appealing manner in which related galleries and video content are carefully selected. Articles contain links to additional content posted outside of the MDC website and all articles can be easily shared between users via email and social networks.

LADA DRAŽIN – TRBULJAK

**Muzejski dokumentacijski centar, Ilica 44/II, Zagreb /
Museum Documentation Centre**

► MUVI – manifestacija koja promovira digitalnu baštinu (video/filmske, audiovizualne i web projekte muzejske zajednice)

Činjenica je da su tijekom posljednja dva desetljeća 20. st. rijetki hrvatski muzeji bilježili prve, vrlo skromne susrete s novim tehnologijama, da bi novo tisućljeće donijelo fascinantne rezultate njihova korištenja.

Filmske priče posvećene baštini, muzejima, muzejskoj građi, umjetnicima, izložbama, etnološkim, antropološkim i arheološkim zapisima, zaštiti i edukativnoj djelatnosti počele su se od 2006. g. prikazivati na bijenalnoj manifestaciji MUVI.

Koncept je bio jednostavan: fokus je bio na prikazivačkom dijelu koji je pratio niz događanja, radionica, izložbi, razgovora, a od petog izdanja uvršten je Festival multimedijских i web projekta MUVI lab s idejom da muzeji kroz filmske, AV i web projekte vezane uz kulturnu baštinu i njezina istraživanja otvore dijalog s ICT i sektorom kulturne industrije. Izlaganje će pratiti nastanak, razvoj i najaviti novine vezane uz manifestaciju MUVI.

MUVI – event that promotes the digital heritage (video/film, audiovisual and Web projects of the museum community)

The fact is that during the last two decades of the 20th century, only the rare Croatian museum recorded its first, and very modest, encounters with the new technologies, while the new millennium brought fascinating results in their use.

Film stories dedicated to the heritage, to museums, museum material, artists, exhibitions, to ethnological, anthropological and archaeological recordings and to protection and educational activities began in 2006 to be presented at the biennial MUVI event.

The concept was simple: the focus was on a screening part that accompanied a series of happenings, workshops exhibitions, conversations; from the fifth edition the event included the MUVI Lab Festival of Multimedia and Web Projects, the idea being that museums, through film, audiovisual and Web projects related to the cultural heritage and research into it should start up a dialogue with the ICT and the cultural industry sector. The talk will follow the origins and development of MUVI and outline some anticipated new departures.

MIRAN BOJANIĆ MORANDINI & ANITA PERIČIĆ

Gradski muzej Varaždin, Šetalište Josipa Jurja Strossmayera 11, Varaždin /
Varaždin City Museum

► *Srijeda u muzeju i Varaždinski muzealac*

Srijeda u Muzeju i *Varaždinski muzealac* dva su projekta koja je Gradski muzej Varaždin pokrenuo s ciljem popularizacije muzejske djelatnosti, kojima se kao „otvoreni muzej“ želi približiti što širem krugu publike.

Od siječnja 2014. godine priređuje se *Srijeda u Muzeju* kao tjedno događanje, koje obuhvaća različite programe vezane uz muzeološke i umjetničke teme, ali i sadržaje koji aktualiziraju neke kulturološke i društvene fenomene te ponekad dopiru i do „rubnih područja“. Svi programi su besplatni, a realiziraju se u organizaciji GMV-a i/ili u suradnji s drugim institucijama, društvima i pojedincima. Geslo *Srijeda u Muzeju*, 19 sati – vrijeme je za druženje u Gradskom muzeju Varaždin! među Varaždincima (pa i šire) već je postalo prepoznatljiv raspored varaždinskih kulturnih događanja.

Varaždinski muzealac je besplatno mjesečno glasilo, koje je GMV počeo objavljivati od siječnja 2017. godine. Muzealac je ponajprije popularno-informativno glasilo, u kojemu se na 12 stranica, s podosta slikovnih priloga, sažeto objavljuju informacije o muzejskom fundusu, kao i vijesti i ostale aktualnosti o radu Gradskog muzeja Varaždin. Glasilo se objavljuje u nakladi od tisuću primjeraka, a distribuira se na oko 600 adresa klasičnom poštanskom dostavom te na nekoliko stotina adresa elektroničkom poštom. U digitalnom obliku Muzealac je dostupan i na službenim mrežnim stranicama GMV-a www.gmv.hr, a u tiskanom se može naći u prijamnim prostorima za posjetitelje u GMV-u, kao i na još nekoliko mjesta u gradu.

Oba projekta realiziraju se kroz devet mjeseci u godini (siječanj – lipanj i rujn – studeni).

Wednesday in Museum, and The Varaždin Museum Bulletin

Wednesday in Museum and *The Varaždin Museum Bulletin* are two projects that the Varaždin City Museum has launched with the aim of popularizing museum activities, on the basis of which it wants to get closer to the widest range of audiences as an "open museum".

From January 2014, *Wednesday in Museum* is organized as a weekly event, featuring various programs related to museological and artistic themes, as well as the contents that feature some cultural and social phenomena and sometimes reach the "marginal areas". All programs are free, organized by the Varaždin City Museum and / or in cooperation with other institutions, associations and individuals. The motto Wednesday in Museum, 19:00 - Time for Socializing in the Varaždin City Museum! (and beyond) has already become recognizable in the scheme of Varaždin cultural events for the locals in Varaždin.

The Varaždin Museum Bulletin is a free monthly magazine, which the Varaždin City Museum started to publish in January 2017. The Bulletin is primarily a popular newsletter, featuring information on the museum collections, as well as news and other information about the work of the Varaždin City Museum, on 12 pages, with a lot of pictorial material. The bulletin is published in a bundle of a thousand of copies and is distributed to approximately 600 addresses by postal delivery and to several hundred addresses by electronic mail. In the digital form, the Museum Bulletin is also available on the official Varaždin City Museum's web site www.gmv.hr. Its printed version can be obtained for the visitors in the Museum galleries as well as in several other places around town.

Both projects are on through nine months of the year (January - June and September - November).

NATAŠA BABIĆ

**Hrvatski muzej turizma, Park Angiolina 1, Opatija /
Croatian Museum of Tourism**

► Otvaranje prema lokalnoj zajednici – iskustva Hrvatskog muzeja turizma

Hrvatski muzej turizma utemeljen je 2007.g. kao specijalizirani povijesni muzej nacionalne razine djelovanja. Sjedište mu je u Opatiji, gradu čija je povijest isprepletena s razvojem turističke djelatnosti. Muzej je s radom započeo sa skromnim fundusom te bez stalnog postava, dodatno opterećen kadrovskim i financijskim (ne)mogućnostima.

Lokalna je zajednica novi muzej dočekala s nepovjerenjem, neprepoznajući specijalizirani nacionalni muzej kao potrebu svoje sredine. Da bi se dogodio nužan zaokret, bilo je potrebno raditi na poticanju suradnje i otvaranju prema zajednici, kako bi građani prepoznali muzej kao mjesto koje čuva njihovu povijest te u čijem radu mogu participirati.

Tijekom posljednjih godina bilježimo različita nastojanja da se uspostavi dijalog s lokalnim stanovništvom i uključi građane u rad Muzeja. Pri tome, od važnosti je bilo ne samo pridobivanje lokalne publike u muzej, već i dokumentiranje njihove povijesti te prikupljanje predmeta za muzejske zbirke.

U predavanju se na konkretnim primjerima prikazuju aktivnosti Hrvatskog muzeja turizma u povezivanju s lokalnom zajednicom. Naglasak je na najuspješnijim akcijama, među kojima se ističu različiti oblici komunikacije preko društvenih mreža te uključivanje Muzeja u manifestacije od značaja za Opatiju. Smatra se da otvaranje prema lokalnoj zajednici usmjerava Muzej prema održivom razvoju te omogućuje njegovo pozicioniranje kao ustanove od važnosti za sredinu u kojoj djeluje.

Opening to the local community - experiences of the Croatian Museum of Tourism

The Croatian Museum of Tourism was founded in 2007 as a specialized museum on a national level. It is headquartered in Opatija, a city whose history is intertwined with the development of tourism. The museum started with a small holding and no permanent exhibition, additionally burdened with personnel and financial (im)possibilities.

The local community greeted the new museum with distrust, not recognizing a specialized national museum as locally relevant. In order to achieve a change of heart, there was a need to work towards fostering cooperation and involvement with the local community, in order for citizens to recognize the museum as a place that preserves their history and whose activities they can participate in.

Over the last few years there have been several efforts to establish a dialogue with the local population and involve citizens in the work of the museum. In this regard, it was important not only to attract the local audience to the museum, but also to document their history and collect items for the museum collections.

The lecture utilizes specific examples to present the activities of the Croatian Museum of Tourism in connecting with the local community, guaranteeing the sustainable development of the museum and its positioning as an institution relevant for the environment in which it exists.

TEA PERINČIĆ

**Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Muzejski trg 1, Rijeka /
Maritime and History Museum of Croatian Littoral**

► Živi muzej ili kako udomiti kreativne industrije u muzejskom prostoru

Guvernerova palača u Rijeci sjedište našeg muzeja, zaštićeni je spomenik kulture i muzejski eksponat broj 1. Osmišljavajući program obilježavanja 120. obljetnice izgradnje Palače, povezali smo se s kreativnim industrijama. Ugostili smo udrugu POMDR i njihov scenski projekt Guver in progress. Razradili smo predstavu - vodstvo po muzejskom postavu "Živi muzej". Organizirali smo školu glume za djecu "Dramci iz Guvera". Kroz projekt Guver Extravagant Galla ostvarili smo suradnja s modnom industrijom. U sklopu projekta Tržnice - trbuh grada u muzejskom su prostoru održane eko-tržnice. U perivoju Guvernerove palače organizirali smo Pivski vrt s temom "Okusi različitosti" gdje smo predstavljali kulture nacionalnih manjina koje žive u Rijeci kroz gastro ponudu i muzejski fundus.

Ovi su sadržaji privukli različitu publiku, uključujući i one koji nikad prije ne bi kročili u muzejsku zgradu.

Living museum or how to host creative industries in a museum space

Governor's palace in Rijeka as the seat of our Museum and protected cultural monument is concerned as the No. 1 museum object. Creating programme for 120 anniversary of the building of the Palace, we connected our activities with creative industries. We have hosted POMDR association and their theater project Guver in Progress. We have developed a performance - guiding tour through the museum - Living museum. We have organized drama school for children - Dramci from Guver. Through the project Guver Extravagant Galla we have made collaboration with fashion industries. Within the project Marketplace - belly of a Town we have organized eco-market within the Museum space. In the Governor's palace park we have organized Beer Garden with the theme Taste Diversity where we presented culture of national minorities which live in the city of Rijeka thorough gastronomy and presentation of museum collections.

All these programmes attracted different public, including those who previously would never enter our museum.

KLARA BUKOVAC, NADIA DUNATO PEJNOVIĆ, MARIN KIRINČIĆ, ANITA HODAK & ŽELJKA MODRIĆ SURINA

Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka / Natural History Museum Rijeka

► Mogu li se troškovi izložbe pokriti naplatom ulaznica? Istraživanje tek počinje!

Najveća putujuća izložba o dinosaurima južne Zemljine polutke, Divovi Patagonije, postavljena je u Rijeci. S obzirom na koncept postava i pratećeg edukativnog programa, odabran je slogan Istraživanje tek počinje!, koji se obraća i djeci i odraslima. Definiran je vizualni identitet, Izrađena je Sponzorska knjižica te je ostvareno nekoliko značajnih sponzorstava. S obzirom na potrebu da se funkcioniranje izložbe pokrije isključivo naplatom ulaznica, uz visoka potraživanja vlasnika izložbe, projicirana je posjećenost te su određene cijene ulaznica i usluga. Promoviranje je izvršeno guerilla marketingom, lecima, plakatima, deplijanom, ponudom edukativnog programa i turističkih aranžmana. Izložba je oglašavana u dnevnim novinama, na Citylight ekranima, billboardima, internet portalima te radio spotovima. Komunikacija s publikom ostvarena je i društvenim mrežama te web stranicom Muzeja.

Can the cost of exhibition be covered by selling tickets? The exploration has just begun!

The largest traveling exhibition about the dinosaurs of Southern Earth's hemisphere, the Giants of Patagonia, was set up in Rijeka. Given the concept of exhibition and accompanying educational program, the slogan The exploration has just begun! was chosen, addressed to children and adults. A visual identity was defined, a Sponsorship Booklet was created and several significant sponsorships were acquired. Given the need to cover the exhibition functioning exclusively through the tickets income, with the high claims of the exhibition owner, the attendance has been projected and prices of the tickets and services specified. The promotion was carried out with guerrilla marketing, leaflets, posters, depliant, educational program and tourist arrangements. Exhibition was advertised in daily newspapers, on Citylight screens, billboards, internet portals and radio spots. Communication with the public was also achieved through social networks and the website of the Museum.

JULIJANA ANTIĆ BRAUTOVIĆ

Dubrovački muzeji, Pod dvorom 3, Dubrovnik / Dubrovnik Museums

► Gradski muzej i brendiranje grada na primjeru središnjih godišnjih izložbi Dubrovačkih muzeja

Zahvaljujući bogatoj kulturno-povijesnoj baštini, Dubrovnik je desetljećima bio iznimno popularna destinacija kulturnog turizma. Jedinstvena ga je arhitektura prije desetak godina, međutim, dovela i u središte interesa filmske produkcije, te posljedično u središte tzv. filmskog turizma. Grad na godišnjoj razini posjeti oko 60 tisuća posjetitelja samo kao destinaciju snimanja HBO-ve serije Igre prijestolja, a obilaze ga i ljubitelji filmova Roobin Hood, Zavijezdane staze, te brojnih drugih svjetskih filmskih produkcija koje su Dubrovnik odabrale kao lokaciju snimanja. Dubrovačka se turistička industrija, kao osnovna gospodarska djelatnost grada, brzo prilagodila novom imidžu, a gradska uprava još uvijek nije reagirala adekvatnom strategijom razvoja u novim okolnostima u kojima, između ostaloga, zamire identitet zajednice. Reagirali su, međutim, Dubrovački muzeji, kao referentno mjesto interpretacije povijesne i suvremene baštine grada Dubrovnika i to pokretanjem središnjih godišnjih izložbenih projekata brendiranja Dubrovnika temeljem bogate kulturno-povijesne baštine, povezujući ga s njegovim velikanima i povijesnim događajima. Uz korištenje vlastitih resursa, Dubrovački muzeji se u ovim projektima oslanjaju i na ponajbolje hrvatske stručnjake i institucije, kako u interpretaciji, tako i u prezentaciji građe. Prateće promotivno-edukativne akcije usmjerene su prema najširoj publici, lokalnom stanovništvu te turistima, a o uspjehu projekata svjedoče vrlo visoke brojke posjetitelja, kao i već redovne godišnje nagrade Hrvatskog muzejskog društva.

A City Museum and the Branding of a City with the Central Annual Exhibitions of Dubrovnik Museums as an example

Dubrovnik has for decades, because of its rich cultural history heritage, been an exceptionally popular cultural tourism destination. Its unique cityscape, however, ten years ago, put it into the centre of interest of the film industry and as a result of what is called film tourism. At an annual level the city is visited by about sixty thousand people only because it is the location for the HBO series Game of Thrones, and it is also visited by fans of the films Robin Hood, Star Wars and many other world film productions that have chosen Dubrovnik as a location. The Dubrovnik tourist industry, which is the main branch of the economy in the city, rapidly adjusted to the new image, and yet the city government has still not reacted sufficiently urgently in the new circumstances in which, among other things, the identity of the community is fading away. But Dubrovnik Museums, place of reference for the interpretation of the historical and contemporary heritage of the city of Dubrovnik, have reacted, by generating their central annual exhibition projects for the branding of Dubrovnik on the basis of the rich cultural history heritage, linking it with its great figures and historical events. As well as using their own resources, Dubrovnik Museums in these projects have also been able to draw on the knowledge of the best Croatian experts and leading institutions, in both the interpretation and the presentation of the material. The ancillary promotional and educational campaigns are aimed at the very general public, the local population and tourists, and just how successful the projects have been can be seen from the very high numbers of visitors and the regular annual prizes of the Croatian Museum Association.

